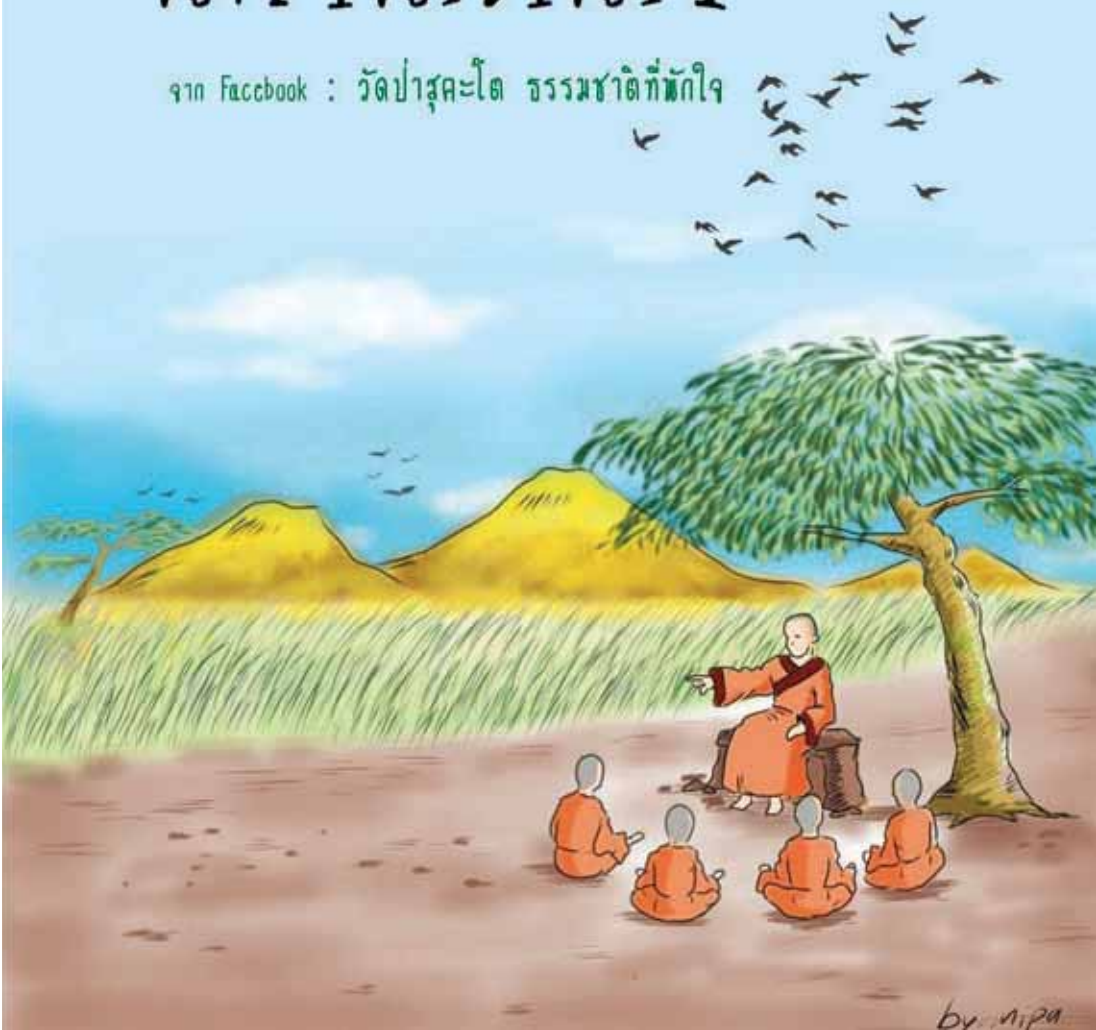

เรื่องเล่าและ นิทานโดนใจ

จาก Facebook : วัดป่าสุคะโต ธรรมชาติที่ปักใจ

เรื่องเล่าและ นิทานโดนใจ

จาก Facebook : วัดป่าสุคะโต ชรรมชาติที่ปักใจ

Nipa

ขอมอบแด่

จาก

ชมรมกัลยาณธรรม
หนังสือดีลำดับที่ ๓๓๐

เรื่องเล่าและนิทานโดนใจ

Facebook วัดป่าสุคะโต ธรรมชาติที่พั่งใจ

รวบรวมโดย : พระสุรินทร์ ก่อนการคิด

วาดภาพโดย : คุณจี๊ด - สมบัติ วัฒนวนิชกานนท์ (วาดส่วนใหญ่)
และร่วมสร้างสีสันโดย คุณแจ๊ค ศุภชัย และหลวงพี่ช้าง สุเมธ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : มกราคม ๒๕๕๕

จำนวนพิมพ์ : ๓,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์เป็นธรรมทานโดย : ชมรมกัลยาณธรรม

๑๐๐ ถนนประโคนชัย ตำบลปากน้ำ

อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๐-๒๗๐๒-๗๓๕๓

รูปเล่ม : คิริส วัชรสุขจิตร

แยกสีและจัดพิมพ์ : แคนนา กราฟฟิค โทร ๐๘๖-๓๑๔-๓๖๕๑

ลิขสิทธิ์ : วัดป่าสุคะโต อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ ๓๖๑๕๐

สัพพทานัง ธัมมทานัง ชินาติ

การให้ธรรมะเป็นทาน ย่อมชนะการให้ทั้งปวง

www.kanlayanatam.com

Facebook : Kanlayanatam

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ ได้รวบรวมเรื่องเล่าและนิทานโดนใจที่เคยโพสต์ลงในเฟซบุ๊ก วัดป่าสุคะโต ธรรมชาติที่พิกใจ มาแล้ว

พร้อมภาพการตุนประกอบเรื่อง นิทานแต่ละเรื่องให้แง่คิด เสริมคุณธรรม สร้างปัญญา เด็กอ่านได้ ผู้ใหญ่อ่านดี

ขออนุโมทนาบุญกับชมรมกัลยาณธรรม โดย คุณหม่อมอัจฉรา กลิ่นสุวรรณ ที่ช่วยทำหนังสือแจกเป็นธรรมทาน

พระสุรินทร์ ก่อนการคิด

คำนำ

บรมกัลยาณธรรม

การนำเสนอธรรมะสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ แบบแรกคือแบบให้สัจธรรม แบบที่สองคือนำเสนอแนวจริยธรรม และแบบที่สามคือนำเสนอในแนววรรณคดี เรื่องเล่าและนิทานชาดกต่างๆ ก็จัดอยู่ในการนำเสนอในรูปแบบวรรณคดี ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะให้ผู้ที่ยังใหม่และมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจทางธรรมไม่มาก สามารถอ่านทำความเข้าใจและนำข้อคิดแนวธรรมอันเป็นประโยชน์ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตตามธรรมได้ นับว่าการนำเสนอแบบวรรณคดีนี้มีประโยชน์มากทีเดียวที่จะช่วยให้คนรุ่นใหม่สามารถเข้าใจธรรมะได้โดยไม่รู้สึกว่ายากหรือเป็นยาขมเกินไป และยังมีเสน่ห์แห่งอรรถรสในเนื้อหาเรื่องเล่าที่รื่นรมย์ชวนชุ่มชื่นใจด้วย

ชมรมกัลยาณธรรมได้รับโอกาสดีอีกครั้งจากความเมตตา ของพระสุรินทร์ ก่อนการคิด วัดป่าสุคะโต จ.ชัยภูมิ ท่านได้มอบต้นฉบับ “เรื่องเล่าและนิทานโดนใจ” จาก Facebook Page วัดป่าสุคะโต ธรรมชาติที่พิกใจ ซึ่งท่านได้สรรหามาแนะนำเสนอในช่องทางเผยแพร่ธรรมดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง นิทานและเรื่องเล่าทุกเรื่องมีเสน่ห์สนุกและความรื่นรมย์นำเสนอดี น่าติดตามชวนอ่านและทันสมัยด้วยธรรมอันเป็นข้อคิดข้อสรุปตอนจบ หนังสือเล่มนี้จึงเหมาะสำหรับทั้งท่านผู้ใหม่และผู้ที่มีประสบการณ์ภาวณาและผ่านโลกมามาก จะได้ใช้เป็นข้อคิดพิณิจธรรมพร้อมได้ความสุขรื่นรมย์ใจเป็นรางวัล

กราบนมัสการขอพระคุณในความเมตตาของพระคุณเจ้าที่ไว้
วางใจและมอบโอกาสดีๆ อันเป็นกุศลแก่พวกเราเสมอมา ขอโน้ม
ถวายเป็นสังฆกรรมทานเพื่อเป็นพุทธบูชาและน้อมบูชาอาจารย์คุณ แต่
หลวงพ่อกุศล จิตตสุภา หลวงพ่อคำเขียน สุวณฺโณ ครูผู้เป็น
บูรพาจารย์ของแนวทางการเจริญสติแบบเคลื่อนไหว และขอโน้มบูชา
อาจารย์คุณพระอาจารย์ไพศาล วิสาโล และพระสุปฏิปันโนแห่งวัดป่า
สุคะโตทุกรูป แต่ชาววัดทุกท่าน รวมทั้งเพื่อนสหธรรมิกทุกคนจงได้
รับธรรมอันเป็นพรประเสริฐถ้วนหน้ากัน เทอญ

กราบขอพระคุณและอนุโมทนาบุญทุกท่าน
ทพญ. อัจฉรา กลิ่นสุวรรณ
ประธานชมรมกัลยาณธรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า	เรื่อง	หน้า
๑. เกลีสอนธรรม	๗	๑๘. ธรรมดา...ธรรมชาติ	๔๖
๒. แกงร้อนของสมเด็จพระโต	๙	๑๙. นักดนตรีวงแตก	๔๙
๓. ขอทานชื่อขนมเปียะ	๑๑	๒๐. ประตูนรก - สวรรค์	๕๒
๔. คนแก้ถ้วยเก่า	๑๓	๒๑. ผายลม	๕๕
๕. คนไม่ถูกนิทาน ไม่มีในโลก	๑๕	๒๒. พระกับชายตัดฟัน	๕๖
๖. คนเหมือนกัน	๑๗	๒๓. พระใบลานเปล่า	๖๐
๗. ความรักของแม่	๒๐	๒๔. มูลค่าของชีวิต	๖๓
๘. ความสุขที่ยิ่งกว่าการให้	๒๒	๒๕. เมตตาด้วยปัญญา	๖๘
๙. ความอยากของกบ	๒๕	๒๖. ยาพิษที่ร้ายแรง	๗๐
๑๐. คุณค่าของคน	๒๗	๒๗. ยิ่งรีบยิ่งช้า	๗๓
๑๑. คุณธรรมเหนือการ แพ้ชนะ	๓๐	๒๘. วิธีปราบวัชพืช	๗๕
๑๒. โคมไฟของคนตาบอด	๓๓	๒๙. หลวงตากับขอทาน	๗๗
๑๓. ใจขาวหรือใจดำ	๓๕	๓๐. หลวงปู่ดีเนาะ ผู้มองโลก ในแง่ดี	๘๐
๑๔. เต็มให้เต็มกุฏิ	๓๗	๓๑. อย่างนั้นเองวี	๘๔
๑๕. ถ้วยกาแฟสอนธรรม	๓๙	๓๒. อะไร? เป็นเหตุให้วัดร้าง	๘๖
๑๖. ที่เก่าคำถามเดิม	๔๑	๓๓. นิทาน ลีโอ ตอลสตอย เรื่องอะไรสำคัญที่สุด	๘๙
๑๗. เทวดากับหนอนในสวน	๔๓	๓๔. อากสอนหลาน	๙๔

เกลือสอนธรรม

อาจารย์เซนผู้หนึ่งมีศิษย์ที่ชอบร้องทุกข์คร่ำครวญอยู่คนหนึ่ง และเนื่องจากทัศนคติที่คับแคบนี้เอง ทำให้ศิษย์ผู้นี้มักจะมีแต่ความทุกข์กังวล จิตใจไม่เป็นสุข วันหนึ่งอาจารย์เซนสั่งให้ศิษย์คนดังกล่าวไปตลาดซื้อเกลือมาถุงหนึ่ง เมื่อศิษย์กลับมา จึงสั่งให้นำเกลือมาหยิบมือหนึ่ง ไปรยลงไปในแก้วบรรจุน้ำ

แล้วให้ศิษย์ดื่มลงไป พลังกล่าวถามว่า “รสชาติของน้ำเป็นอย่างไร?” “เค็มจนขม” ศิษย์ตอบด้วยใบหน้าเหยเก จากนั้นอาจารย์เซนได้พาศิษย์ไปยังริมทะเลสาบ สั่งให้นำเกลือที่เหลือไปรยลงไปในทะเลสาบจนหมดสิ้น แล้วกล่าวว่า “ลองดื่มน้ำจากทะเลสาบดูสิ” ศิษย์จึงก้มตัวลงไปวกน้ำจากทะเลสาบขึ้นมาดื่ม

อาจารย์เซนถามอีกว่า “คราวนี้รสชาติเป็นอย่างไรบ้าง?” ศิษย์ตอบว่า “รสชาติหวาน สะอาด บริสุทธิ์ยิ่ง”

“ยังมีรสเค็มหรือไม่?” อาจารย์ถามต่อ “ไม่มี” ศิษย์ตอบ

อาจารย์เซนได้ฟังจึงผงกศีรษะเล็กน้อย ยิ้มพลาบเอ่ยสืบไปว่า “ความทุกข์ในชีวิตคนเราก็เป็นดังเกลือ มันจะมีรสเค็มหรือรสจืด ล้วนขึ้นอยู่กับภาชนะที่รองรับ ขึ้นอยู่กับว่าเจ้าจะเป็นน้ำหนึ่งแก้ว หรือเป็นลำน้ำสายหนึ่ง”

ปัญญาเซน : คนเราหากต้องการใช้ชีวิตบนโลกอย่างมีความสุข ทุกข์น้อย วิธีการคือต้องลดความทุกข์ เปิดใจให้กว้าง เมตตาต่อตนเอง อดกลั้นต่อผู้อื่น จึงจะมีชีวิตที่สุขสบาย ดำเนินชีวิตด้วยความเยือกเย็น นิ่งสงบ ไม่เร่งร้อน

แกงร้อนของสมเด็จพระโต

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) เจ้าอาวาสวัดระฆัง ท่านเป็นพระที่มักน้อยสันโดษ ง่ายๆ ที่ท่านสนิทกับในหลวง แต่ไม่เคยถือตัว และมีอารมณ์ขัน ท่านมีวิธีปกครองพระเณรและอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ที่ไม่เหมือนใคร

เช่นมีเรื่องเล่าว่าครั้งหนึ่งสมเด็จพระโตรู้สึกอึดอัดใจ ก็คือ ไม่ว่าท่านจะทำกิจการใดๆ ก็ตาม เมื่อปรึกษาหารือกับภิกษุในวัดก็มักจะได้รับคำตอบว่า สิ่งที่ท่านทำนั้นสมควรแล้วดีแล้วทุกครั้งไป คือลูกวัดประจบเอาใจ

วันหนึ่งมีผู้นำแกงร้อนวันเส้นชามใหญ่มาถวายท่าน สมเด็จพระโตสั่งให้ศิษย์วัดนำกระทะใบบัวใหญ่ มาตั้งน้ำเต๋มกระทะจนกระทั่งเดือดพล่าน แล้วนำแกงร้อนถ้วยนั้นเทลงในกระทะ แล้วให้ศิษย์วัดไปเก็บผักบุ้งในลำคลองข้างวัด มาล้างทำความสะอาดแล้วหั่น ใส่ลงไป

แกงร้อนนั้น นำอาหารอีกหลายอย่างที่มีผู้นำมาถวาย เทใส่รวมลงไปหมด แลดูไม่น่าขบฉันเลยแม้แต่น้อย

เมื่อเสร็จแล้ว ก็ให้ศิษย์วัดตักลงเป็นสัญญาณให้ภิกษุสามเณรต่างๆ นำปิ่นโต ถ้วยชามมาแบ่งอาหาร โดยท่านกำชับให้บอกภิกษุสามเณรทุกรูปว่าเป็นแกงร้อนที่ท่านปรุงเอง ภิกษุทั้งวัดระฆังจึงได้ฉันแกงร้อนสมเด็จฯ ในเมื่อเพลวันนั้นโดยทั่วถึง

ครั้นตกเวลาเย็น ภิกษุทุกรูปจะต้องมาร่วมทำวัตรค่ำในพระอุโบสถ สมเด็จฯ ไปยืนอยู่ตรงหน้าประตูโบสถ์ คอยถามภิกษุทุกรูปที่เดินผ่านท่านเข้าไปในโบสถ์ว่า

“แกงร้อนของท่านเมื่อตอนเพลเป็นอย่างไรบ้าง?”

ปรากฏว่าภิกษุทุกรูปตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า อร่อยดีมาก

ท่านก็ถามภิกษุทุกรูปเรื่อยมา จนกระทั่งถึงภิกษุชาวองค์หนึ่งซึ่งบวชอยู่วัดระฆังมานานหลายสิบพรรษา เดินผ่านมาสมเด็จฯ ก็ถามเหมือนเดิมว่า “ขรัวตา แกงร้อนของฉันเมื่อตอนเพลเป็นอย่างไรบ้าง? ฉันลงมือทำเองที่เดียวนะ” ขรัวตา หนึ่งสั๊กพักแล้วตอบว่า “ไม่ไหวครับ พระเดชพระคุณท่าน กระผมเทให้หมามันยังไม่กินเลย”

สมเด็จฯ ยิ้มด้วยความพอใจ แล้วประนมมือไหว้ขรัวตา สาธุ สาธุ ขรัวตาเห็นแหละศีลบริสุทธิโดยแท้ ควรแก่การเคารพ สาธุ ..

คืนวันนั้น หลังจากทำวัตรเย็นแล้ว สมเด็จฯ ก็เทศนาอบรมพระเถรวินวัดทุกรูป อย่าพูดโกหก โดยยกเรื่องแกงร้อนเป็นอุทธาหารณ์ พร้อมกล่าวยกย่องขรัวตา ที่กล้าพูดความจริงไม่โกหก นี่คือการอบรมสั่งสอนลูกวัดของท่าน

ขอทานซื้อขนมเป็ยะ

มีวัดเซนแห่งหนึ่งที่ยื่นชื่อในการทำขนมเป็ยะอย่างมาก ขนมเป็ยะที่ทำออกมา นอกจากขนาดใหญ่แล้ว ยังหอมหวานชวนรับประทาน ดึงดูดให้ผู้คนที่ทุกสารทิศขึ้นมายังวัดแห่งนี้ เพื่อขอซื้อขนมเป็ยะมาลิ้มลอง

วันหนึ่ง มีขอทานผู้หนึ่งเดินทางมาจากแดนไกล เพราะได้ยินกิตติศัพท์ร่ำลือถึงความอร่อยของขนมที่วัดแห่งนี้ เมื่อมาถึงวัดจึงได้เอ่ยปากต่อพระลูกวัด เพื่อขอลิ้มลองรสชาติขนมเป็ยะอันเลื่องชื่อ ทว่าบรรดาพระลูกวัดเมื่อเห็นท่าทางสกปรกโกโรโกโสของขอทานผู้นี้ ก็นักรังเกียจ จึงไม่ยอมให้ขอทานเข้าไปยังครัวของวัดเพื่อรับขนมเป็ยะ จนเกิดการจุด ลาก ผลัก ดึง กันอยู่ในบริเวณวัด

ในตอนนั้น เจ้าอาวาสได้มาพบเห็นเหตุการณ์ จึงได้กล่าวปรัมพระลูกวัดว่า “บรรพชิตต้องมีเมตตาธรรม เหตุใดพวกเจ้าจึงปฏิบัติ

ตนเช่นนี้” จากนั้นเจ้าอาวาสจึงคัดเลือกขนมเปี๊ยะชิ้นใหญ่ด้วยตัวเอง และนำมามอบให้กับขอทานด้วยความนอบนอบ โดยไม่คิดเงิน เมื่อขอทานเห็นดังนั้นก็รู้สึกตื่นตันใจเป็นอันมาก เมื่อรับประทานขนมเปี๊ยะรสเลิศจนหมด ก่อนจากไป ขอทานควักเงินทั้งหมดที่มีอยู่น้อยนิดออกมามอบให้กับเจ้าอาวาสเป็นค่าขนมเปี๊ยะ พลังกล่าวว่า “นี่เป็นเงินทั้งหมดที่ข้าขอทานมาได้ หวังว่าท่านเจ้าอาวาสจะรับไว้” เจ้าอาวาสรับเงินค่าขนมเปี๊ยะมาจริงๆ จากนั้นจึงประณมมือ พลังกล่าวอวยพรขอทานว่า “ขอให้ท่านเดินทางโดยสวัสดิ์”

เหล่าพระลูกวัดเห็นดังนั้นก็เกิดความกังขาขยี้กนัก เอ่ยถามเจ้าอาวาสว่า “ในเมื่อท่านบริจาคขนมเปี๊ยะให้เป็นทานแล้ว ทำไมจึงรับเงินมา?” เจ้าอาวาสจึงกล่าวตอบว่า “ขอทานเดินทางมาไกลแสนไกล เพียงเพื่อลิ้มลองรสชาติขนมเปี๊ยะของวัดเรา ดังนั้นเราจึงมอบขนมเปี๊ยะให้เขาโดยไม่คิดเงิน และการที่เขาจ่ายค่าตอบแทน ก็แสดงว่าขอทานผู้นี้มีความตั้งใจในจิตใจ รู้จักวิถีการปฏิบัติตัวในสังคม ดังนั้นเราจึงรับเงินนั้นไว้เพื่อเติมเต็มความเคารพในตนเองของเขา ซึ่งจะเป็นแรงขับให้เขามีความสำเร็จยิ่งขึ้นไปในอนาคต”

ปัญญาเซน : เจ้าอาวาสบริจาคขนมเปี๊ยะให้เป็นทาน สามารถดับความทุกข์จากความหิวโหยของขอทาน ส่วนการรับเงินค่าตอบแทนกลับมา ถือเป็นการเติมเต็มความเคารพในตนเองให้กับขอทาน เนื่องเพราะท้องอิมเป็นเพียงการตอบสนองความต้องการทางร่างกายเพียงชั่วครั้งคราว แต่การเติมเต็มความเคารพในตนเองให้กับจิตวิญญาณของคนคนหนึ่ง จะเป็นแรงผลักดันเกื้อหนุนให้คนผู้นั้นไปตลอดทั้งชีวิต

คนแก่ถั่วยกเก่า

บ้านหลังหนึ่ง มีสามี ภรรยา ลูกชาย และอาม่าแก่ๆ คนหนึ่ง อาม่าแก่มากและไม่แข็งแรง มีอาการมือสั่นตลอดเวลา ทำให้ถือของลำบาก โดยเฉพาะเวลาที่อาม่าทานข้าวร่วมกับครอบครัว อาม่าจะถือชามข้าวได้ลำบากและทำข้าวหกลงบนโต๊ะตลอดเวลา ลูกสะใภ้รำคาญกับเรื่องนี้มาก จึงปรึกษากับสามีว่า อาม่ารับประทานอาหารจะทำข้าวหกเคลื่อนโต๊ะ นางทนไม่ได้เพราะมันทำให้รู้สึกกินข้าวไม่ลง สามีก็ไม่รู้จะทำอย่างไร เพราะไม่สามารถทำให้แม่หายมือสั่นได้

ไม่กี่วันต่อมา ลูกสะใภ้ก็พูดกับสามีเรื่องนี้ว่าจะไม่แก้ไขอะไรเลยหรือนางทนไม่ได้แล้ว หลังจากโต้เถียงกันไปสักพัก สามีก็ยอมตามภรรยา โดยเมื่อถึงเวลาทานข้าว เขาจะจัดให้แม่นั่งแยกโต๊ะต่างหากเพียงคนเดียว และใช้ถ้วยชามเล็กๆ บินๆ เพราะอาม่าทำถ้วยแตกบ่อยๆ เมื่อถึงเวลาทานข้าว อาม่าเศร้าใจมากเพราะอาม่าก็ไม่มีปัญญาจะแก้ไขอะไรได้ นางนึกถึงอดีตที่นางเลี้ยงดูลูกชายด้วยความรักเสมอมา

นางไม่เคยบ่นต่อความเหนื่อยยาก และเวลาที่ลูกชายเจ็บไข้ นางก็ดูแลอย่างดี เวลาลูกชายมีปัญหาก็ช่วยแก้ไขทุกครั้ง แต่ตอนนี้เธอรู้สึกว่าคุณทอดทิ้ง และเสียใจมาก

หลายวันผ่านไป อาม่ายังเศร้าเสียใจ รอยยิ้มเริ่มจางหายไปจากใบหน้าของเธอ หลานชายน้อยๆ ของอาม่าซึ่งเฝ้าดูทุกอย่างมาตลอดก็เข้ามาปลอบใจและบอกอาม่าว่า เขารู้ว่าอาม่าเสียใจมากที่พ่อแม่ทำแบบนี้ แต่หลานชายมีวิธีที่จะทำให้อาม่ากลับไปทานข้าวร่วมกับทุกคนได้อีก ความหวังเริ่มเกิดขึ้นในหัวใจของหญิงชรา จึงถามหลานชายว่าจะทำอะไร?

หลานก็ตอบว่าเย็นนี้ขณะทานอาหารให้อาม่าแก้มั่งทำขามตักแตกเหมือนกับไม้ได้ตั้งใจ อาม่าได้ฟังก็แปลกใจ แต่เด็กน้อยยืนยันว่าให้ทำตามที่บอก ที่เหลือปล่อยให้เป็นที่ของหลานเอง และแล้วเมื่อได้เวลาอาหารเย็น อาม่าก็ตัดสินใจลองทำตามที่หลานพูด เพื่อจะดูว่ามีแผนอะไร

อาม่า ยกถ้วยข้าวเก่าที่เต็มไปด้วยรอยบินขึ้น แล้วแก้มั่งปล่อยให้ลงบนพื้นเหมือนกับหลุมมือ ถ้วยข้าวเก่าๆ แตกกระจายยับเยิน ลูกสะเฒ่าเห็นถ้วยแตกเสียหาย ก็ลุกขึ้นเตรียมจะด่าว่าอาม่า แต่ลูกชายตัวน้อยของนางกลับชิงพูดขึ้นมาก่อนว่า

“อาม่า ทำไมไม่ทำขามแตกหมดเลย หนูกะว่าจะเก็บไว้ให้คุณแม่ใช้ตอนแก่ล่ะ”

ลูกสะเฒ่าเมื่อได้ยินลูกชายพูดเช่นนี้ก็หน้าซีดและด่าอาม่าไม่ออก ต่อไปนางรู้ทันทีว่าสิ่งที่นางทำ จะเป็นตัวอย่างให้ลูกชายนำมาใช้เมื่อยามนางแก่ตัวลง นางรู้สึกอับอายและสำนึกผิดกับการกระทำของตัวเอง ตั้งแต่นั้นมาทุกคนก็ทานข้าวรวมกันมาตลอด ความสุขจึงกลับมาสู่อาม่าอีกครั้งหนึ่ง

คนไม่ถูกนินทาไม่มีในโลก

ตากับหลานชาย ต้องเดินทางไปทำธุระที่ต่างเมือง โดยมีลา เป็นพาหนะสำหรับเดินทาง และจะต้องผ่านเมืองต่างๆ แต่ระหว่างทาง ด้วยความมกตัญญูของหลานชาย เห็นตาแก่แล้ว จึงขอให้ตานั่งบนหลังลา และตัวเองเดินจูงลา แต่เมื่อเข้ามาในเมืองแห่งหนึ่ง ชาวบ้านต่างซุบซิบ นินทาว่า “ต้าย ดูลี เป็นผู้ใหญ่ชะเปล่า เอาเปรียบเด็ก ตัวเองสบายเลยนะ”

เมื่อตาได้ยินเช่นนั้น จึงไม่ยอมให้เป็นที่นินทาของใคร จึงบอก ให้หลานชายขึ้นมามีลาแทน จนมาถึงอีกเมืองหนึ่ง ชาวบ้านเมืองนี้ก็นินทาตำหนิหลานชายว่า “ดู ตู๊ ตู๊ ตู มันท่า ทำไม่ถึงไม่สงสารคน แก่ๆ บ้าง ตัวเองสบายเห็นแก่ตัว เอาเปรียบคนแก่” เมื่อหลานชายได้ยินเช่นนั้น จึงให้ตาขึ้นมามีลาด้วยอีกคน พร้อมพูดว่า “ดูซิ ว่าจะมีใครนินทาพวกเราอีกไหม”

ต่อมา เมื่อมาถึงอีกเมืองหนึ่ง ก็ไม่พ้นการโดนนินทาของชาวบ้าน “โอ๊ยๆ เจ้าลาช่างน่าสงสารจริง ทำไมเจ้านายของแกถึงใจร้าย ใจดำ ใช้งานหนักเกินไปจริงๆ” ทั้งคู่ จึงตัดปัญหา ลงจากหลังลา และอย่างเท่าเดินไปแทน แต่แล้ว เมื่อผ่านเมืองอีกเมืองหนึ่ง คราวนี้ ชาวบ้านไม่ได้นินทาอย่างเดียว กลับหัวเราะเยาะไล่ด้วย “ฮ่า ฮ่า ฮ่า ฮ่า ดู ตา กับ หลาน คู่ นั้นสิ โง่จริงๆ มีลาแต่ไม่ขี่ เดินจูงอยู่นั่นแหละ”

นิทานเรื่องนี้สอนว่า ในโลกนี้ไม่มีใครไม่ถูกนินทา ต่อให้ดีขนาดไหนก็ตาม

บทกลอนจากสุนทรภู่ สอนไว้ว่า
“อันนินทากาเลเหมือนเทน้ำ
ไม่ชอกช้ำเหมือนเอามีดมากรีดหิน
แม้องค์พระปฏิมายังราคิน
คนเดินดินหรือจะสิ้นคนนินทา”

“คนเหมือนกัน”

สมัยกรุงศรีอยุธยา วันหนึ่งพระเจ้าเสือเสด็จไปนมัสการพระพุทธรบาท ที่สระบุรี โดยทางน้ำ พระองค์ได้นำมหาดเล็กคนสนิทติดตามไปด้วย พร้อมทั้งทหารและฝีพายเรือพระที่นั่งก็เล่นตามน้ำมาเรื่อยๆ ฝีพายแจวเรือมานานก็เริ่มรู้สึกเหนื่อย เห็นมหาดเล็กนั่งหลับสบาย ก็เกิดความอิจฉา ก็บ่นเบาๆ ว่า “คนเหมือนกันนี่หว่า” พอพายไปได้สักพักหนึ่งก็หันกลับมามองมหาดเล็กก็ยังหลับสบายอยู่ ฝีพายชักไม่พอใจ จึงพูดดังกว่าเดิมว่า “คนเหมือนกันนี่หว่า”

พระเจ้าเสือทรงทราบว่าฝีพายกำลังคิดอะไรอยู่ เมื่อเสด็จไปประทับแรม ณ พลับพลาที่พักชั่วคราว พระองค์เห็นสุนัขขอกลูกอยู่ข้างล่าง จึงคิดอุบายที่จะสั่งสอนฝีพายซึ่งอิจฉาให้รู้สำนึก จึงเรียกฝีพายมาแล้วรับสั่งให้มหาดเล็กไปทำธุระที่อื่น แล้วก็ตรัสกับฝีพายว่า “เอ็งไปดูซิว่า ข้างล่างเสียงอะไร”

ผีพาย : คลานเข้าไป แล้วกลับออกมากราบทูลว่า สุนัขออกลูก
พระเจ้าข้า

พระเจ้าเสือ : แล้วทั้งหมดกี่ตัวล่ะ

ผีพาย : คลานเข้าไปครั้งที่ ๒ แล้วกลับออกมา กราบทูลว่า ๔
ตัวพระเจ้าข้า

พระเจ้าเสือ : แล้วตัวผู้กี่ตัว ตัวเมียกี่ตัวล่ะ

ผีพาย : คลานเข้าไปครั้งที่ ๓ แล้วออกมากราบทูลว่า ลูกหมา
ตัวผู้ ๒ ตัว เมีย ๒ ตัว พระเจ้าข้า

พระเจ้าเสือ : แล้วลูกหมามีสีอะไรบ้างล่ะ

ผีพาย : คลานเข้าไปครั้งที่ ๔ แล้วออกมากราบทูลว่า ลูกหมาสี
ดำ ๒ ตัว สีน้ำตาล ๒ ตัว พระเจ้าข้า

พระเจ้าเสือ : แล้วแม่มันสีอะไรล่ะ

ผีพาย : คลานเข้าไปครั้งที่ ๕ แล้วออกมากราบทูลว่า แม่หมาสี
นวล พระเจ้าข้า

พระเจ้าเสือก็นั่งสั่งให้มหาดเล็กคนสนิทมาแล้วตรัสว่า “เอ็งลงไปดูซิข้างล่างมีอะไร” มหาดเล็กหายไปสักพักหนึ่งก็กลับมาถวาย
รายงานว่า “ข้างล่างมีแม่หมาออกลูก สีตัว สีดำสองตัว สีน้ำตาลสองตัว
แม่หมาสีนวลพระเจ้าข้า”

พระเจ้าเสือ : ตรัสกับผีพายว่าไหนเอ็งบอกว่าเป็นคนเหมือนกัน
แล้วทำไมไม่เหมือนกัน เอ็งต้องคลานเข้าไปตั้งกี่ครั้ง ถึงได้คำตอบ
แล้วเอ็งมาหาดเล็กมันเข้าไปแค่ครั้งเดียวเท่านั้น สามารถตอบได้หมด
อย่างละเอียดถี่ถ้วน...คนเหมือนกันแต่ปัญญามันต่างกัน

นิทานเรื่องนี้สอนว่า คนเรามีความชอบไม่เหมือนกัน
ความสามารถย่อมแตกต่างกัน ถ้าอยากเก่งก็ต้องรู้จักฝึกฝน
ตนเอง อย่าได้อิจฉาคนอื่นเลย ความพยายามคือความสำเร็จ

ความรักของแม่

ที่โรงพยาบาล... “ขอให้ชั้นดูหน้าลูกหน่อยได้ไหมคะ” คุณแม่คนใหม่เอ่ยขึ้น เมื่อห่อผ้าน้อยๆ ถูกส่งมาอยู่ในอ้อมกอดเธอ และค่อยๆ คลี่ผ้าที่ห่อออก เพื่อมองใบหน้าลูกอย่างซัดๆ กรีดดดด.... เธอกรีดร้องด้วยความตกใจ นางพยาบาลต้องอุ้มเด็กออกไปอย่างรวดเร็ว อนิจจา เด็กทารกที่เกิดมาไม่มีใบหู

กาลเวลาผ่านไปหลายปี การได้ยินของเจ้าหนูไม่มีปัญหา มีแต่สิ่งที่มองเห็นภายนอก คือ ใบหูที่หายไป หลายครั้งที่เจ้าหนูกลับจากโรงเรียน แล้ววิ่งมาบอกแม่ เธอรู้ว่าหัวใจลูกปวดร้าวแค่ไหน เจ้าหนูพูดออกมาอย่างน่าเศร้า “พวกเพื่อนๆ ชอบล้อผมว่าไอ้ตัวประหลาด

จนกระทั่งเจ้าหนูเติบโตขึ้นหน้าตาหล่อเหลา เป็นที่รักของเพื่อนๆ และมีพรสวรรค์หลายอย่าง เช่น อักษรศาสตร์ วรรณคดีและดนตรี และอาจได้เป็นหัวหน้าชั้น แต่เพราะเจ้าสิ่งนั้น ทำให้รู้สึกว่าเป็นปมด้อยขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ทำให้ต้องเก็บตัว ไม่อยากพบเจอใคร

“ลูกต้องพบปะกับผู้คนบ้างนะลูก” แม่กล่าวด้วยความสงสารลูก พ่อของเด็กชายจึงปรึกษากับหมอที่สนิทกัน และได้รับข่าวดีจากหมอว่า “ผมสามารถปลูกถ่ายไขกระดูกได้ครับ ถ้ามีผู้บริจาค แต่ใครละ จะยอมเสียสละไขกระดูกเพื่อเด็กน้อยคนนี้” คุณหมอกล่าวอย่างให้ความหวัง

จนกระทั่ง ๒ ปีผ่านไป พ่อบอกกับลูกชาย “ลูกเตรียมตัวไปโรงพยาบาลนะ พ่อกับแม่หาคนบริจาคไขกระดูกที่ต้องการได้แล้ว แต่นี้เป็นความลับ” ผลของการผ่าตัดสำเร็จด้วยดี และแล้วชีวิตใหม่ก็เกิดขึ้น เขากลายเป็นผู้มีพรสวรรค์ เป็นอัจฉริยะในโรงเรียน ในวิทยาลัย จนเป็นที่กล่าวขานกันรุ่นต่อรุ่น

ต่อมาประสบความสำเร็จในชีวิต ได้แต่งงานและทำงานที่มั่นคง เป็นข้าราชการในสถานทูต วันหนึ่งชายหนุ่มถามผู้เป็นพ่อว่า “พ่อครับ ใครเป็นคนมอบไขกระดูกให้ผมมา ใครช่างให้ผมได้มากมาย แต่ผมไม่เคยทำอะไรเพื่อเขาได้เลยสักนิด ผมอยากตอบแทนบุญคุณผู้มีพระคุณครับ”

“พ่อไม่เชื่อว่าลูกจะตอบแทนบุญคุณเค้าได้หมดหรอก เรื่องนี้เป็นความลับ เราตกลงกันแล้ว” พ่อตอบ

หลายปีผ่านไป มันยังคงเป็นความลับ และแล้ววันหนึ่งความเค็ราก็ผ่านเข้ามาสู่ครอบครัวนี้ แม่ของเขาได้เสียชีวิตลง ชายหนุ่มยืนข้างๆ พ่อใกล้หีบศพของแม่ พ่อเรียกเขา “มานี่สิลูก..มานั่งใกล้ๆ นี้” พ่อลูบผมแม่อย่างช้าๆ และหนุ่มवल ผมสีน้ำตาลแดงถูกเสยขึ้น จนมองเห็นใบหน้าที่มีดวงตุมเหมือนคนนอนหลับ และแล้ว สิ่งที่ทำให้ลูกชายถึงกับต้องตะลึง **ไขกระดูกของแม่หายไป!!** แม่ไม่มีไขกระดูก!!

“นี่เป็นคำตอบที่ลูกอยากรู้มาตลอดชีวิต” พ่อกระซิบผ่านลูกชาย “แม่บอกพ่อว่าเธอดีใจและมีความสุข ที่ได้ทำอย่างนี้ ตั้งแต่วันผ่าตัด แม่ไม่เคยตัดผมอีกเลย ไม่มีใครมองเห็นว่าเธอไม่สวย จริงไหม ?

ความสุขที่ยิ่งกว่าการให้

ชายหนุ่มคนหนึ่งมีชีวิตที่เรียกว่าสมบูรณ์แบบ หน้าตาหล่อเหลา มีการศึกษาสูง มีงานการที่มั่นคง มีความก้าวหน้าในอนาคต มีคนรัก รอบข้าง เรียกว่าใครเห็นเป็นต้องอิจฉา วันหนึ่งชีวิตของชายคนนี้อย่างสุดยอดสมบูรณ์แบบมากขึ้น เมื่อพี่ของเขายอมควักเงินก้อนโตซื้อรถสปอร์ตคันงามเป็นของขวัญให้กับน้องชาย ไม่ต้องบอกว่าเจ้าตัวจะยินดีปรีดาแค่ไหน

เพราะรถสปอร์ตสุดหรูคันนี้ ชายหนุ่มนายนี้ฝันอยากได้ เป็นเจ้าของมาตลอดชีวิต เมื่อความฝันเป็นจริง สิ่งที่ชายหนุ่มคิดทำอย่างแรกคือ ขับเจ้ารถสปอร์ตตระเวนไปตามที่ต่างๆ ให้สมอยาก ใจหนึ่งต้องการทดสอบแรงม้าที่ซ่อนตัวอยู่ในห้องเครื่องว่าจะมีเรียวแรงเต็มกำลังแค่ไหน อึกใจก็แน่นอนว่า ใครที่มีรถสวยแรงขนาดนี้คงไม่บ่าเก็บเอาไว้ดูตามลำพังที่โรงรถในบ้าน ขับโฉบเฉี่ยวไปมาสักพัก ก็ถึงเวลาพักทั้งเครื่องและคน

ชายหนุ่มจัดแจงจอดรถข้างถนน

ระหว่างกำลังพักผ่อนนิริยาบถ เขาเห็นเด็กคนหนึ่งเดินลูบๆคลำๆ รอบรถคันงามด้วยกิริยาทำที่ชื่นชอบรถสปอร์ตอย่างเห็นได้ชัด ชายหนุ่มรู้สึกภาคภูมิใจในการเป็นเจ้าของสิ่งทั้งหลายต่อหลายคนใฝ่ฝัน

เขาเดินยึดดอกมาที่รถ พร้อมพูดจาทักทายเด็กคนนั้นด้วยน้ำเสียงมั่นใจ

“ระวังหน่อยน้อง เดี่ยวเป็นรอย” เขาบอก

เด็กคนนั้นมองไปยังชายหนุ่มเจ้าของเสียง ก่อนจะพูดตอบ “รถของพี่เหวอ สูดยอดจริงๆ ”

“แน่นอน” เขาตอบ

“พี่ซื้อมาราคาเท่าไร” เด็กคนเดิมถาม

“คนอื่นอาจต้องควักสตางค์ตัวเอง แต่พี่ไม่ต้อง เพราะพี่ชายพี่ซื้อให้เป็นของขวัญ”

“โอ้โห! ดีจัง ผมอยาก....” เด็กคนเดิมพูดตะกุกตะกักชะงักในตอนท้าย

ชายหนุ่มคิดในใจว่า เด็กคนนี้คงไม่กล้าพูดต่อ เพราะที่เด็กอยากจะทำแต่ยังไม่กล้าทำในวันนั้น คงต้องการบอกว่า อิจฉาตัวเขาเองอยากจะเป็นอย่างเขาบ้าง มีพี่ที่แสนดีซื้อรถสุดหรูให้เป็นของขวัญ แต่สิ่งที่ชายหนุ่มคิดกลับผิดนัด

“โอ้โห! ดีจัง ผมอยากเป็นอย่างพี่ชายของพี่จัง” เด็กคนนั้นพูด “ผมจะได้ซื้อรถให้น้องชายผมบ้าง”

ชายหนุ่มถึงกับอึ้ง ในสังคมทุกวันนี้ที่ใครๆ ตั้งหน้าตั้งตาแต่จะรับ หรือบางคนไม่ยอมรอ ใช้กำลังความได้เปรียบแย่งชิงของคนอื่นมา

เป็นของตัวเอง แต่เด็กคนนี้กลับคิดสวนทางใครๆ เขาอยากเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ ชายหนุ่มมองเด็กด้วยความรู้สึกที่งึ้ง และพูดออกมาทันทีว่า

“อยากนั่งรถเล่นกับฉันไหม”

“ครับ อยากมากเลย”

หลังจากขับรถเล่นอยู่พักหนึ่ง เด็กชายหันมาพูดด้วยดวงตาวาวแวว “คุณจะกรุณาขับรถไปหน้าบ้านผมหน่อยได้ไหมครับ”

ชายหนุ่มยิ้มน้อยๆ เขาคิดว่าเขารู้ดีว่าเด็กหนุ่มต้องการอะไร เขาคงต้องการให้เพื่อนบ้านเห็นว่าเขาได้นั่งรถคันโตกลับบ้าน แต่ชายหนุ่มคิดผิดอีกแล้ว..... “คุณจอดตรงบันไดนั่นล่ะครับ” เขาวิ่งขึ้นบันได จากนั้นสักครู่จึงกลับมา..... แต่เขาไม่ได้วิ่ง เขายิ้มน้องตัวเล็กๆ ที่ขาพิการมาด้วย และวางน้องลงที่บันไดล่าง กอดไว้และชี้ไปที่รถ

“นั่นไง บัดดี รถคันที่พี่เล่าให้ฟัง พี่ชายของเขาซื้อให้เป็นของขวัญ เขาไม่ต้องเสียตังค์เลย สักวันหนึ่งพี่จะซื้อให้น้องบ้าง น้องจะได้ดูของสวยๆ งามๆ ด้วยตาของน้องเอง เหมือนที่พี่เคยเล่าให้ฟัง”

ชายหนุ่มลงจากรถ แล้วอุ้มเด็กน้อยขึ้นรถ พี่ชายป็นตามขึ้นมานั่งใกล้ และแล้วทั้งสามก็เริ่มออกเดินทาง

ชายหนุ่มรู้แล้วว่า “ความสุขยิ่งกว่าการให้” หมายถึงอะไร

ความอยากของกบ

กาลครั้งหนึ่ง มีกบอยู่ตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในสระของวัดแห่งหนึ่ง ทุกเช้ามันจะเห็นพระเดินออกไปบิณฑบาตทุกๆ วัน อยู่มาวันหนึ่งมันเห็นพระออกไปบิณฑบาตไม่นานก็กลับวัดพร้อมด้วยข้าวเต็มบาตร กับข้าวและขนมเต็มย่าม มันจึงคิดว่า

“เป็นพระนี่ก็ดีเหมือนกันนะ ดีกว่าเราเป็นไหนๆ แค่เดินไปบิณฑบาตประเดี๋ยวเดียวก็ได้อาหารตั้งมากมาย”

หลังจากพระฉันอาหารเสร็จแล้ว ท่านก็นำเศษข้าวมาโปรยให้ฝูงไก่กิน กบเห็นเข้าก็คิดอยากเป็นไก่ขึ้นมาบ้าง

“เป็นไก่นี่ดีกว่าเป็นพระอีก ไม่ต้องเดินไปหากินไกลๆ ถึงเวลาพระก็มาโปรยข้าวให้กิน สบายดีจริงๆ ”

ทันใดนั้นมีหมาวัดตัวหนึ่งเห็นไก่กำลังจิกอาหารกินอย่างเพลิดเพลินจึงวิ่งมาไล่ไก่จนแตกกระเจิงไป กบเห็นเข้าก็อยากจะเป็นหมาขึ้นมาอีก “เป็นหมานั้นก็สนุกไม่เบา สามารถวิ่งแก่งไถ่เล่น สนุกดี ทำอย่างไรเราจึงได้เป็นหมาได้นะ”

ขณะกำลังคิดเพลินๆ อยู่ นั่น เด็กวัดคนหนึ่งเห็นหมาไล่ไก่เข้า ก็เกิดความหมั่นไส้ จึงคว้าไม้ไล่ตีหมาร้องลั่นวัดไป กบเห็นเข้าถึงกับเปลี่ยนความคิด “โอ้เรานี่กลายเป็นหมาจะเก่ง ที่แท้ก็สู้เด็กไม่ได้ ขนาดเป็นเด็กยังน่ากลัวขนาดนี้ ถ้าโตเป็นผู้ใหญ่แล้วจะน่ากลัวขนาดไหน เราน่าจะเป็นคนดีกว่า”

กบคิดฟุ้งซ่านไปอีก หลังจากเด็กวัดไล่ตีหมาแล้วก็มานั่งพักเหนื่อยได้ร่มไม้ ขณะนั้นมีแมลงวันหลายตัวมาตอมแข่งตอมขาตอมหัว เด็กวัดจึงปิดแมลงวันให้วุ่นไปหมด เมื่อทนรำคาญไม่ได้ก็ลุกหนีไป

พยางค์บ่นว่า “รำคาญจริงๆ ตอมได้ตอมดีไอ้พวกแมลงวันพวกนี้ เซ็งจริงๆ”

กบได้ยินเสียงเด็กวัดบ่นก็เลิกคิดเป็นคนทันที สู้เป็นแมลงวันไม่ได้ แม้แต่คนยังต้องหนี

“เป็นคนนี่ก็จะเก่ง ที่แท้ก็แพ้แมลงวันตัวเล็กนิดเดียว เป็นแมลงวันทำอะไรเป็นแน่” ขณะที่กำลังคิดเพลินๆ อยู่ นั่น แมลงวันตัวหนึ่งบินผ่านหน้ามันไปพอดี มันจึงใช้ลิ้นตวัดแมลงวันตัวนั้นเข้าปากไปด้วยสัญชาตญาณ พอได้สัมผัสแมลงวันเท่านั้น มันก็พลันฉุกคิดขึ้นมาได้ ถึงกับรำพึงรำพันว่า “เออ..ที่จริงแล้ว เป็นเราเองดีที่สุด”

นิทานเรื่องนี้สอนว่า “จงยินดีและพอใจในสิ่งที่มี เราเป็น แล้วชีวิตจะมีความสุข”

คุณค่าของคน

มีวัดเซนแห่งหนึ่งที่จีน คิษย์เซนผู้หนึ่ง เผ่าพราดำมาอาจารย์เซน ทุกวันว่า สิ่งใดคือคุณค่าที่แท้จริงของคนเรา

วันหนึ่ง อาจารย์เซนเดินออกมาจากห้องพร้อมกับก้อนหินหนึ่ง ก้อน จากนั้นเอยกับคิษย์เจ้าปัญญาหาว่า เจ้าจงเอาก้อนหินก้อนนี้ ไป เรขายยังห้องตลาด แต่ไม่จำเป็นต้องขายออกไปจริงๆ เพียงแค่ทำให้ มีผู้มาเสนอราคาขอซื้อก็เพียงพอแล้ว ลองดูสิว่าตลาดจะให้ราคาของ ก้อนหินก้อนนี้เท่าไร

คิษย์เซนนำก้อนหินไปเรขายยังห้องตลาด มีคนเห็นว่าหินก้อน นี้ทั้งใหญ่และเรียบสวย จึงให้ราคา ๒ ตำลึง อีกผู้หนึ่งเห็นว่าหินก้อน นี้ น่าจะนำไปทำเป็นลูกกลิ้งหรือลูกตุ้มถ่วงน้ำหนักได้อย่างดี จึงให้ ราคาถึง ๑๐ ตำลึง หลังจากนั้น แม้ว่าจะมีผู้แวะเวียนเข้ามาชมดู ก้อนหินมากมาย แต่ราคาที่สูงสุดที่ได้จากห้องตลาดคือ ๑๐ ตำลึง

เมื่อศิษย์เซชนำก้อนหินกลับมายังวัด ก็ถ่ายทอดเรื่องราวที่ตน
เร่ขายก้อนหินธรรมดาๆ จนได้ราคาถึง ๑๐ ตำลึงให้อาจารย์ฟังด้วย
ความยินดียิ่ง

เมื่อฟังจบ อาจารย์เซชนเพียงแต่กล่าวว่า เจ้าจงนำหินก้อนนี้ไป
เร่ขายอีกครั้ง ยังตลาดค้าทอง

ศิษย์เซชนจึงเดินทางไปยังตลาดค้าทอง จากนั้นนำก้อนหินออก
มาเร่ขาย คราวนี้เพียงแค่นี้เริ่มต้นก็มีผู้เสนอราคาก้อนหินถึง ๑ พันตำลึง
จากนั้นราคาก็ขึ้นมาเป็น ๑ หมื่นตำลึง และสุดท้าย จบลงที่ราคาลิขหมื่น
ตำลึง เมื่อศิษย์เซชนเห็นผลลัพธ์เกินความคาดหมายถึงเพียงนั้น จึง
รีบกลับมารายงานอาจารย์เซชน ทว่าอาจารย์เซชนเพียงกล่าวว่า พรุ่งนี้
เจ้าจงนำก้อนหินก้อนนี้ไปเร่ขายยังตลาดค้าเพชรพลอย ซึ่งเป็นตลาด
ระดับสูงที่สุดดู

เมื่อศิษย์เซชนนำก้อนหินไปเร่ขายตามคำสั่งของอาจารย์ พบว่า
ราคาของก้อนหินขึ้นพรวดพราดไปเรื่อยๆ จากลิขหมื่นตำลึง ยี่ลิขหมื่น
ตำลึง สามลิขหมื่นตำลึง จนกระทั่งมีผู้เข้าใจว่าที่ศิษย์เซชนยังไม่ยอม
ตกลงใจขายก้อนหิน เป็นเพราะยังไม่ได้ราคาเหมาะสม จึงเสนอให้
ตั้งราคาขึ้นมาเองตามใจชอบอย่างไม้อั้นได้เลยว่าจะขายที่ราคาเท่าไร
ศิษย์เซชนได้แต่อธิบายต่อผู้คนที่สนใจซื้อก้อนหินว่าตนทำตามคำสั่ง
อาจารย์ มีอาจขายก้อนหินออกไปจริงๆ ได้ จากนั้นจึงเดินทางกลับวัด
พร้อมทั้งบอกอาจารย์เซชนว่า “ตอนนี้ราคาของก้อนหินพุ่งขึ้นไปถึง
หลักลิขหมื่นตำลึงแล้ว

เมื่ออาจารย์เซชนฟังจบ จึงกล่าวว่า นั่นก็ใช่แล้ว ที่ข้าไม่อาจ
สั่งสอนเจ้าได้ว่าชีวิตมีคุณค่าเพียงใด ก็เพราะนั่นจะเป็นการตีราคา
ชีวิตของเจ้าโดยผ่านมุมมองภายนอกไม่ต่างจากการตีราคาก้อนหิน
ต่างๆ ที่ความเป็นจริงแล้วคุณค่าของมนุษย์ทุกคนล้วนต้องกระจ่างอยู่

ภายในจิตใจของคนผู้นั้นเอง จึงมีสายตาแหลมคมตั้งนักค้าเพชร
พลอยเสียก่อน จึงจะสามารถเห็นซึ่งถึงคุณค่าที่แท้จริงของคนเรา

ปัญญาเซน : มนุษย์ทุกคนล้วนมีคุณค่าอยู่ในตัวเอง จง
ตระหนัก ในคุณค่าแห่งตน ยอมรับตนเอง ฝึกฝนตนเอง ให้
ช่องว่างกับตัวเองได้เติบโต ทุกคนล้วนสามารถกลายเป็นสิ่งมี
ค่าอันประเมินมิได้ ทุกขวากหนาม ทุกความเจ็บปวด ทุกความ
พ่ายแพ้ล้วนแล้วแต่มีความหมายอย่างยิ่งต่อชีวิตของคนเรา

“คุณธรรมเหนือการแพะชนะ”

มีชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อว่าอาจิก รู้สึกเบื่อหน่ายในความสำเร็จ
ของชีวิตตนเองอย่างมาก จึงเดินทางไปที่วัดเซนแห่งหนึ่ง ครั้นพบ
อาจารย์เซนผู้เป็นเจ้าของวัดแล้ว เขาจึงกล่าวว่า

“ผมรู้สึกเบื่อหน่ายต่อชีวิต จึงปรารถนาจะแสวงหาการรู้แจ้ง
เพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์ทางจิตใจนี้ แต่ผมไร้ความสามารถที่จะ
ปฏิบัติสิ่งใดติดต่อกันเป็นเวลานานๆ ผมไม่อาจใช้เวลานั่งสมาธิได้
นานเป็นปีๆ หรืออดทนจากกิเลสเย้ายวนต่างๆ ผมคงอาจกลับไป
เลวอย่างเก่าได้อีก คนอย่างผมนี้จะพอมีหนทางสั้นๆ เพื่อเข้าถึงธรรมะ
ได้ไหมครับ”

อาจารย์เซนตอบว่า “มีสิ ถ้าเจ้าตั้งใจจริง จงบอกข้าหน่อยว่า เจ้า
ศึกษาค้นคว้าอะไรมาบ้าง เจ้าได้ตั้งสมาธิและชอบสิ่งใดมากที่สุด
ในชีวิตของเจ้า”

อากิกตอบว่า “ผมไม่ได้ศึกษาหรือตั้งสมาธิเรื่องใดหรอกครับ ครอบครัวยุคของผมร่ำรวย ผมจึงไม่ต้องทำงาน ผมคิดว่า สิ่งที่ผมสนใจ และชอบมากที่สุดก็คือหมากรุก ผมใช้ชีวิตส่วนใหญ่นี้ในการเล่นหมากรุกเท่านั้นครับ

อาจารย์เซน นั่งคิดอยู่ครู่หนึ่ง แล้วส่งลูกศิษย์ว่า “จงไปตามตัว พระสุยมมหาชาที่นี้ บอกให้นำเอากระดานหมากรุก และตัวหมากรุก มาด้วย” ลักครู่หนึ่งพระสุยกก็เดินถือกระดานหมากรุกมาวางลง อาจารย์เซนจึงจัดวางตัวหมากรุก และบอกให้ลูกศิษย์หยิบดาบมาให้ และชูดาบให้พระสุยกและอากิกดู และพูดขึ้นว่า

“พระสุยกท่านนี้เคยได้ให้คำมั่นสัญญาว่า จะเชื่อฟังข้าในฐานะที่เป็นอาจารย์ บัดนี้ ข้าขอให้ท่านพิสูจน์ตัวตามคำสัญญา เจ้าจงเล่นหมากรุกกับชายหนุ่มคนนี้ ถ้าเจ้าเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ ข้าจะตัดศีรษะของเจ้าด้วยดาบเล่มนี้ แต่ข้าขอสัญญาว่าเจ้าจะได้ไปเกิดใหม่ในสวรรค์ แต่ถ้าเจ้าเป็นฝ่ายชนะ ข้าก็จะตัดศีรษะของชายหนุ่มคนนี้เช่นกัน เพราะชายหนุ่มผู้นี้พยายามอยู่อย่างเดียวคือการเล่นหมากรุกเท่านั้น ถ้าเขาเล่นแพ้ ก็สมควรสูญเสียชีวิตด้วย”

พระสุยกกับอากิกมองหน้าอาจารย์เซน และเห็นว่าท่านมีที่ท่าเอาจริงในคำพูด.....ถ้าใครเป็นฝ่ายแพ้ คนนั้นจะต้องถูกตัดศีรษะด้วยดาบ พระสุยกกับอากิกเริ่มต้นเล่นหมากรุกแข่งขันกัน

เมื่อเริ่มเล่น อากิกรู้สึกว่ เหนือของเขาไหลย้อย หยดลงไปจนถึงปลายเท้า ขณะที่เขาเล่นเพื่อเอาชีวิตรอด กระดานหมากรุกกลายเป็นโลกทั้งโลกสำหรับเขา อากิกมุ่งสมาธิอยู่ที่กระดานหมากรุกเท่านั้น

ในช่วงแรก อากิกทำท่าว่าจะสู้ไม่ได้ แต่เมื่อพระสุยกเดินแต้มเพลิงพลั่ว อากิกจึงฉวยโอกาสบุกอย่างหนัก ขณะที่คู่ต่อสู้เขาเสียที

อาทิกก็ลอบมองดูหน้าพระสุย เขาเห็นใบหน้าที่ซึ่งแสดงความฉลาดและจริงใจ มีริ้วรอยแห่งกาลเวลาของความสมถะและพากเพียร แล้วเขาก็นึกถึงชีวิตอันไร้ค่าของตนเอง

อาทิกรู้สึกเมตตาสงสารพระสุยอย่างสุดซึ้ง เขาจึงตั้งใจแสวงเดินหมากรุกให้ตัวเองเป็นฝ่ายเพลี่ยงพล้ำ.....ซ้ำแล้วซ้ำอีก จนเป็นฝ่ายเสียเปรียบ และไม่อาจป้องกันตัวเองได้อีกต่อไป แต่พระสุยก็มิยอมแพ้ตึกเพราะสงสารอาทิกเช่นกัน ทันใดนั้น อาจารย์เซน ก็ชะโงกหน้ามาพลิกกระดานหมากรุกล้มคว่ำ คู่แข่งขันทั้งสองต่างตกตะลึงนั่งงงัน...??

อาจารย์เซนพูดว่า “ตกลงว่า ไม่มีใครแพ้ใครชนะ ไม่ต้องมีใครเสียใครชนะ ต้องการเพียงสองอย่างเท่านั้น คือสมาธิที่มุ่งมั่น และความเมตตาสงสาร.....” แล้วหันไปทางอาทิกและบอกเขาว่า

“วันนี้เจ้าก็ได้เรียนรู้ทั้งสองอย่างนี้แล้ว เจ้าตั้งสมาธิมุ่งมั่นในการเล่นหมากรุก แต่ในสมาธินั้นเอง ก็เกิดเมตตาสงสาร และยอมอุทิศชีวิตของตัวเอง เอาละ.....เจ้าจงอยู่ที่วัดนี้สัก ๒ - ๓ เดือน เพื่อติดตามการฝึกการรู้จักตัวเองต่อไป แล้วการรู้แจ้งก็จะเป็นผลแน่ๆ ”

อาทิกก็ปฏิบัติตามที่อาจารย์เซนบอก และได้รับสิ่งที่เขาปรารถนา คือการรู้จักตัวเอง

นิทานเรื่องนี้สอนว่า บางครั้งคุณธรรมความเมตตาที่อยู่เหนือการแพ้ - ชนะ

โคมไฟของคนตาบอด

ตรอกสายหนึ่งที่หึ่งมีดทั้งแคบ ทั้งยังไม่มีดวงไฟส่องทางให้ ความสว่างแม้แต่น้อย ดังนั้นเมื่อถึงยามค่ำคืน การเดินทางในตรอกแห่งนี้จึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก มีพระรูปหนึ่งเดินผ่านเข้ามายังตรอกดังกล่าวเพื่อมุ่งหน้าไปยังอาราม ทว่าด้วยความที่ตรอกนี้มีดมืด กระทั่งนิ้วมือทั้งห้าของตนเองยังไม่อาจมองเห็นได้ เมื่อเดินไปเรื่อยๆ พระรูปนี้จึงทั้งเดินไปชนผู้อื่น และถูกผู้อื่นเดินมาชนไม่หยุดหย่อน สร้างความลำบากยิ่งนัก

ในตอนนั้นเอง มีคนผู้หนึ่งถือโคมไฟเดินเข้ามายังตรอกดังกล่าว พลันทำให้ในตรอกเกิดแสงสว่างขึ้นพอสมควร พระรูปนั้นได้ยินคนเดินผ่านทางกล่าวว่า “คนตาบอดผู้นั้นช่างแปลกนัก ตนเองมองไม่เห็นแท้ๆ โยต้องถือโคมไฟให้ผู้อื่นฉาย” เมื่อพระได้ยินก็รู้สึกแปลกใจ รอนจนกระทั่งคนตาบอดถือโคมไฟคนนั้นเดินผ่านมา จึงเอ่ยถามขึ้นว่า

“ขอภัย ท่านตาบอดจริงๆ หรือ?” คนผู้นั้นตอบว่า “ถูกแล้ว ข้าเกิดมาก็พิการ ตาสองข้างมองไม่เห็น สำหรับข้านั้นไม่ว่าจะยามเช้าสาย บ่ายเย็นล้วนไม่ต่างกัน ทั้งยังไม่ทราบว่าจะสว่างหน้าตาเป็นเช่นไร”

พระไต่ยีนตั้งนั้นก็ยิ่งรูงงมากขึ้น เอ่ยถามต่อไปว่า “เช่นนั้นท่านจะถือโคมไฟไปเพื่ออะไร?”

คนตาบอดตอบว่า “เนื่องเพราะข้าเคยไต่ยีนคนพูดกันว่า ในยามกลางคืนไร้แสงสว่าง คนตาดีทั้งหลายก็เป็นเช่นเดียวกับข้า คือมองไม่เห็นสิ่งใด ดังนั้นข้าจึงถือโคมไฟไปไหนมาไหนเสมอ”

พระไต่ยีนตั้งนั้นก็เกิดความซาบซึ้งใจ เอ่ยคำอมิตาพุทธออกมา และกล่าวต่อไปว่า “ท่านช่างมีเมตตาธรรม ห่วงใยเพื่อนมนุษย์” มิคาดคนตาบอดกลับกล่าวว่า “ผิดแล้ว ข้าทำไปเพื่อตัวเอง”

“ทำเพื่อตัวเองอย่างไร?” พระถามต่อด้วยความสงสัยใจ

คนตาบอดอธิบายว่า เมื่อครู่ท่านเดินอย่างมืดมนในตรอกใช้ โตนคนเดินสวนไปมาชนเอาหรือไม่ ท่านดูข้าเองนั่นแม้เป็นคนตาบอด แต่ข้าไม่โดนผู้อื่นเดินชนเลยแม้แต่ครั้งเดียว ทั้งๆ ที่เมื่อก่อนข้าก็เป็นเช่นเดียวกับท่าน คือโดนคนเดินมาชนเอาบ่อยครั้ง แต่เมื่อข้าถือโคมไฟทุกอย่างก็เปลี่ยนไป ที่ข้าจุดโคมไฟไปไหนมาไหนด้วยนั้น ข้าจุดเพื่อให้แสงสว่างกับผู้อื่น และเพื่อให้ผู้อื่นมองเห็นตัวข้า ตั้งแต่นั้นมาข้าก็ไม่โดนผู้ใดเดินชนอีกเลย

ปัญญาเซน : การช่วยเหลือผู้อื่น ประโยชน์สูงสุด ล้วนกลับคืนมาสู่ผู้ให้

ใจขาวหรือใจดำ

เรื่องจริงที่เกิดขึ้นที่อเมริกา วันหนึ่งคุณแม่ผิวขาวพาลูกชายอายุ ๖ ขวบออกจากบ้าน เธอได้เรียกรถแท็กซี่มาคันหนึ่ง ปรากฏว่าคนขับเป็นชายผิวดำ เด็กน้อยคนนี้ไม่เคยพบกับคนดำมาก่อน เมื่อได้พบเจอกับชายผิวดำก็รู้สึกกลัว พร้อมกันนั้นก็ได้ถามคุณแม่ออกไปว่า

“ชายคนนี้เป็นคนชั่วร้ายใช่ไหมครับ! ทำไมถึงได้ตัวดำขนาดนี้?”

ชายผิวดำเมื่อได้ฟังก็รู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ในขณะเดียวกันนั้นคุณแม่ผิวขาวก็ได้บอกกับลูกชายว่า

“คุณลุงไม่ใช่คนชั่วร้ายจ้ะ คุณลุงเป็นคนดี”

เด็กน้อยเงียบไปสักครู่ แล้วถามต่อไปว่า

“ถ้าไม่ได้เป็นคนชั่วร้าย เขาต้องทำอะไรที่เลวร้ายแน่ๆ ไม่งั้นพระเจ้าไม่ลงโทษเขาอย่างนี้หรอก!”

เมื่อชายคนดำได้ยื่น น้ำตาก็คลอเบา เขาอยากรู้ว่าแม่ของเด็กน้อยจะตอบลูกของนางว่าอย่างไร?

คุณแม่ตอบลูกชายไปว่า “คุณลุงเป็นคนดีและไม่ได้ทำอะไรเลวร้ายเลย ดอกไม้ที่อยู่ในสวนหลังบ้านของเรา มีทั้งสีแดง สีขาว สีเหลือง.... ไซ้ใหม่จะ?”

“ไซ้ครับ?”

“แล้วเมล็ดพันธุ์ของดอกไม้ต่างก็เป็นสีดำไซ้ใหม่จะ?”

เด็กน้อยคิดสักครู่หนึ่งก็ตอบออกไปว่า “ไซ้ครับ มันเป็นสีดำ”

“เมล็ดพันธุ์สีดำ ออกดอกสีสังดงาม ทำให้โลกนี้มีสีสังหลากหลายไซ้ใหม่จะ?”

“ไซ้ครับ” เด็กน้อยรู้สึกเข้าใจในทันที “ถ้าอย่างนั้นคุณลุงคนขับรถก็ไม่ใช่คนเลวร้ายนะสิครับ ขอขอบคุณคุณลุงมากครับ เพราะคุณลุงทำให้โลกนี้มีสีสัง ผมจะอธิษฐานให้คุณลุงครับ” เด็กน้อยผู้ไร้เดียงสาทำการอธิษฐานให้คุณลุงในทันที

คนขับแท็กซี่ร้องไห้ออกมาไม่หยุด พลังคิดในใจ “คนดำถูกดูถูกจากคนทั้งโลก แต่มาวันนี้ คำสอนของคุณแม่พิวขาวที่สอนลูกของเธอ ทำให้ลูกของเธอไม่กลัวฉันอีกต่อไป อีกทั้งอธิษฐานเพื่อฉันอีก ต้องขอบคุณเธอจริงๆ “

เมื่อถึงจุดหมาย ชายพิวดำไม่ยอมรับเงินค่ารถ เขาบอกกับเธอว่า

“ตอนเป็นเด็กผมก็เคยถามคำถามนี้กับแม่ แม่บอกกับผมว่า พวกเราคือคนดำ ถูกสาปมาให้เป็นคนชนชั้นต่ำ หากแม่ตอบผมเหมือนที่คุณตอบลูกของคุณ ชีวิตผมคงไม่เป็นเหมือนวันนี้”

เติมให้เต็มกุฏิ

ที่วัดเซนแห่งหนึ่ง อาจารย์เซนเจ้าอาวาสผู้สูงวัยมาก ทราบว่า เวลาดับขันธของตนใกล้เข้ามาแล้ว จึงได้เรียกบรรดาลูกศิษย์สามคนที่ อยู่ศึกษาและปฏิบัติธรรมกับท่านมานานมาพบที่กุฏิหลังหนึ่ง เพื่อหา ผู้รับมอบบาตรและจีวร สืบทอดตำแหน่งเจ้าอาวาสคนต่อไป

เมื่อศิษย์ทั้งสามมาถึง อาจารย์เซนก็ได้มอบปริศนาธรรม โดย ให้ทั้งสามนำเงินไปจำนวนเท่าๆ กัน เพื่อนำไปซื้อสิ่งใดก็ได้เพียงชนิด เดียวมาบรรจุให้เต็มกุฏิหลังนี้โดยใช้เงินให้น้อยที่สุด

ศิษย์คนแรกออกไปไม่นาน ก็กลับมาพร้อมกับหญ้าแห้งเต็ม คันรถ อาจารย์เซนเห็นดังนั้นก็ได้แต่ส่ายหน้า รู้ว่าศิษย์คนนี้ยังใช้ไม่ได้ คือเป็นพวกติดวัตถุนิยม

ศิษย์คนที่สองกลับเข้ามาพร้อมถือถ้วยใส่น้ำชาใบน้อยเข้ามาด้วย
ครู่หนึ่ง กลิ่นหอมของใบชาก็ตลบอบอวลไปทั่วกุฏิหลังน้อย อาจารย์
เซนพยักหน้าด้วยความพึงพอใจ แต่ก็รู้ว่ายังไม่เข้าใจธรรมะ

ส่วนศิษย์คนที่สาม ซึ่งนับตั้งแต่ได้รับปริศนาธรรมและเงิน ก็
มิได้เดินออกไปจากกุฏิ อยู่กับอาจารย์เซนตลอด บัดนี้เขายืนขึ้น
พร้อมทั้งนำเงินทั้งหมดมามอบคืนให้กับอาจารย์เซน จากนั้นเดินไป
เปิดประตูกุฏิจนกว้างที่สุด มองเห็นพระจันทร์ลอยเด่นอยู่ภายนอก
ดวงจันทร์สดใสไปทั่วบริเวณทั้งภายนอกและภายใน จนกุฏิสว่างไสว
ไปด้วยแสงสีเงินยวง เขายังกล่าวกับอาจารย์เซนด้วยว่า

“ศิษย์ไม่จำเป็นต้องใช้เงินเพื่อไขปริศนาธรรม เพราะแสงแห่ง
พุทธะได้ส่องสว่างอยู่ในใจศิษย์แล้ว”

เมื่ออาจารย์เซนได้ฟังดังนั้น ก็รู้ว่าศิษย์คนที่สามเข้าถึงสภาวะ
จิตเดิมแท้ จึงได้ถอดจิวไปคลุมให้กับศิษย์คนที่สาม เป็นความหมาย
ว่าให้เป็นผู้สืบทอดตำแหน่งเจ้าอาวาสต่อไป

โคลกธรรมของท่านชินเซา

“กายของเราคือต้นโพธิ์

ใจของเราคือกระจกเงาอันใส

เราเช็ดมันโดยระมัดระวังทุกๆ ชั่วโมง

และไม่ยอมให้ฝุ่นละอองจับ”

โคลกธรรมของท่าน เว่ยหล่าง

“ไม่มีต้นโพธิ์

ทั้งไม่มีกระจกเงาอันใสสะอาด

เมื่อทุกสิ่งว่างเปล่าแล้ว

ฝุ่นจะลงจับอะไร ? ”

ถ้วยกาแฟสอนธรรม

วันหนึ่ง ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยชื่อดัง นัดรวมตัวกันเพื่อกลับไปเยี่ยมอาจารย์และสถาบัน ทั้งอาจารย์และศิษย์ต่างไม่ได้เจอกันมานาน จึงมีเรื่องคุยกันมากมาย แต่ไม่ช้าวงสนทนาก็เริ่มเปลี่ยนไปเป็นการพรับ่นเกี่ยวกับความเครียดในเรื่องการทำงานและปัญหาชีวิต ฝ่ายอาจารย์นั่งฟังอย่างสงบ พร้อมกันนั้นก็เสนอถ้วยกาแฟกลุ่มลูกศิษย์เก่า

อาจารย์เดินเข้าไปในห้องครัวแล้วกลับออกมา พร้อมกับกาแฟเหยือกโตและถ้วยกาแฟในรูปแบบต่างๆ บ้างเป็นถ้วยกระเบื้อง บ้างเป็นถ้วยพลาสติก และบ้างทำด้วยแก้ว โดยบางใบเป็นแบบพื้นๆ ธรรมดา บางใบก็สวยวิจิตรดูสูงค่า เมื่ออาจารย์วางเหยือกกาแฟลง ก็บอกให้เหล่าลูกศิษย์แต่ละคนจัดการดื่มกาแฟกันเอาเองตามสบาย

บรรดาลูกศิษย์ต่างมีถ้วยกาแฟในมือกันทุกคนแล้ว อาจารย์ก็กล่าวว่า “ลองสังเกตดูกันหรือเปล่าว่า ถ้วยสวยๆ แพงๆ ถูกเลือกไปหมด เหลือไว้แต่ถ้วยธรรมดาราคาถูก ก็เป็นเรื่องปกตินะที่พวกเขาต่างก็มักจะเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง ซึ่งนี่คือที่มาของความเครียดและปัญหาทั้งหลายแหล่ในชีวิต ในขณะที่สิ่งๆ ที่พวกเขาต้องการแท้จริงแล้วคือ **กาแฟไม่ใช่ถ้วยกาแฟ** แต่จิตสำนึกกลับนำไปเลือกถ้วย และมีหน้าซำ้ยังคอยชำเลื่องมองถ้วยของคนอื่นๆ อีกด้วย”

หากชีวิต คือ กาแฟ หน้าที่การงานตำแหน่งต่างๆ ในสังคมก็คือ ถ้วยกาแฟ มันเป็นเพียงเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยหยิบจับหรือประคองชีวิตของเรา มันไม่ได้ทำให้เนื้อหาจริงๆ ของชีวิตเปลี่ยนไป และบางครั้งการมัวไปเพ่งเล็งที่ถ้วยใส่กาแฟมากเกินไป ก็ทำให้เราลืมที่จะใส่ใจกับรสชาติของกาแฟ

ว่าแต่ วันนี้กาแฟของคุณรสชาติเป็นยังไงบ้างล่ะ !?

ที่เก่าคำถามเดิม

ที่สวนหลังบ้าน ชายชราหนึ่งคุยกับลูกชายที่เพิ่งกลับมาเยี่ยมหลังจากแต่งงาน และย้ายครอบครัวออกไปอยู่กับภรรยาได้ไม่นาน ชายชราถามลูกชายชื่อแจ้คิดว่า นั่นอะไรลูก เห็นกลางๆ

แจ้ตอบว่า “อ้อ วัวนะพ่อ”

ผ่านไป ๒-๓ นาที ชายชราก็ถามอีก “แจ้ค นั่นอะไรลูก”

แจ้ตอบ “วัวตัวเดิมนั้นแหละพ่อ ยังไม่ไปไหนเลย”

ผ่านไปอีก ๒-๓ นาที ชายชราก็ถามอีก “แจ้ค นั่นอะไรอีกล่ะลูก”

แจ้คเริ่มมีอาการหงุดหงิด “วัวพ่อวัว วัวตัวเดิมนั้นแหละ พ่อเนี่ย ยังไงนะ ถามซ้ำๆ ซากๆ”

เวลาผ่านไปอีก ๒-๓ นาที ชายชราก็ถามอีก “แจ๊ค นั่นอะไรลูก”

แจ๊ค : “อ๊อ! พ่อ เลอะเลือนแล้ว คุณก็ไม่รู้เรื่อง ผมไม่คุยกับพ่อแล้ว” แล้วแจ๊คก็เดินจากไปอย่างอารมณ์เสีย

เวลาผ่านไป ครั้นถึงตอนเย็น ได้เวลาอาหารค่ำ เมื่อไม่เห็นผู้เป็นพ่อลงมา แจ๊คจึงเดินไปตามที่ห้อง ณ ที่นั้น เขาพบพ่อนั่งเหม่อลอย ซ้ำๆ มีสมุดบันทึกเก่าๆ เล่มหนึ่ง ที่เพิ่งเขียนบันทึกในวันนี้ แจ๊คจึงถือวิสาสะเปิดอ่านดู มีใจความว่า

ครั้งหนึ่งเมื่อ ๓๐ ปีมาแล้ว เรามีลูกชายคนหนึ่งที่เรารักมาก ในวันที่อากาศแจ่มใสวันหนึ่ง ตอนนั้นแจ๊คกำลังพูดเก่งทีเดียว เราพาเขาไปนั่งที่สวนหลังบ้าน

พอดีมีวัวผ่านมา...แจ๊คถามว่า “พ่อ นั่นอะไร”

“วัวโง่ลูก” เราตอบ

เวลาผ่านไปอีกไม่ถึง ๑ นาที แจ๊คก็ถามคำถามเดิมอีก เขาก็ตอบเช่นเดิมอีก เป็นอย่างนี้อยู่ถึง ๑๐ ครั้ง เราไม่รู้สึกลึเบื่อหน่ายที่จะตอบคำถามเดิมๆ เลย เรากลับรู้สึกดีใจที่ลูกสนใจเราอย่างไม่เบื่อหน่าย

แต่ในวันนี้ ณ ที่แห่งเดิม คน ๒ คน ที่เคยถามคำถามเดียวกัน หากแต่เราเป็นฝ่ายถาม แจ๊คเป็นคนตอบ เพียง ๔ ครั้งเท่านั้น ลูกก็ตวาดเรา หาวว่าเราเลอะเลือน รังเกียจแม้แต่จะคุยกับเราต่อไป....

แจ๊คอ่านเสร็จ น้ำตาไหลด้วยความเสียใจ ลำนึกผิดจึงเข้าไปขอโทษพ่อ ความสุขก็กลับมาสู่พ่อผู้ชราอีกครั้งหนึ่ง

เทวดากับหนอนในส้วม

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายสองคนเป็นเพื่อนที่รักกันมาก แต่นิสัยไม่เหมือนกัน คนหนึ่งมีใจบาป รุ่มหลงในอบายมุขต่างๆ เช่น ต้มเหล้า เล่นการพนัน ชอบฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ทำแต่บาป บุญกุศลไม่เคยทำ อีกคนหนึ่งเป็นคนใจดี ชอบทำแต่บุญกุศล ให้ทานและรักษาศีลอยู่เสมอ ถึงนิสัยและจิตใจจะแตกต่างกัน แต่คนทั้งสองก็ยังคบหา เป็นเพื่อนกันได้โดยไม่มึอุปสรรค ทั้งสองเมื่อสิ้นอายุขัย คนใจบุญจึงได้ไปเกิดเป็นเทวดาอยู่บนสวรรค์

อยู่มาวันหนึ่ง เทวดาก็คิดถึงเพื่อนที่เคยอยู่เมืองมนุษย์ด้วยกัน อยากรู้ว่าเมื่อเพื่อนตายไปแล้วได้ไปเกิดเป็นอะไร อยู่ที่ไหน จึงเส็งตาทิพย์สำรวจดูไปทั่วๆ จึงรู้ว่าขณะนี้เพื่อนเมื่อตายไปแล้ว ได้เกิดเป็นหนอนอยู่ในบ่อส้วมโบราณของวัดแห่งหนึ่ง รู้สึกสงสารเพื่อนยิ่งนัก จึงคิดอยากหาทางช่วยให้ขึ้นมาอยู่สวรรค์ด้วยกัน คิดได้เช่นนี้จึงไป

ปรากฏกายที่ปากหลุมส้วม และใช้ฤทธิ์เพื่อให้หนอนระลอกชาติและจำ
ตนได้ พอหนอนโผล่ขึ้นมาเห็นเทวดาก็ดีใจ

หนอนร้องถาม : “เป็นไงเพื่อนไม่เห็นกันเสียนาน สบายดีหรือ?”

เทวดา : “เออ สบายดี เพื่อน”

หนอนถาม : “แล้วแกไปอยู่ที่ไหนมาวะ?”

เทวดา : “ไปอยู่บนสวรรค์วะ รู้มั๊ย ขณะนี้ก็เป็นเทวดาแล้ว”

หนอนถาม : “อ้อ เป็นเทวดา แล้วนี่แกจะไปไหนต่อล่ะ?”

เทวดา : “ก็ลงมาหาแกนี่แหละ เห็นแก่ลำบาก จึงนี่ก็อยากจะมา
ชวนให้แกขึ้นไปอยู่บนสวรรค์ด้วยกัน”

หนอน : “สวรรค์ของแกดียังไงวะ? ถึงได้อุตส่าห์ลงมาชวน”
หนอนชักสงสัย

เทวดา : “บนสวรรค์ที่เราอยู่ทุกสิ่งทุกอย่างสวยงามไปหมด
งานการอะไรก็ไม่ต้องทำ มีนางฟ้าสวยๆ มากมายไว้ชื่นชมและเสพสุข
และอยากกินอะไรก็แค่นี้ก็เอา ทุกอย่างก็ลอยมา ตามใจเราคิดเสมอ”

เมื่อได้ยินเช่นนั้น หนอนร้องไห้โฮ “โห่ ก็นอดสงสารแกไม่ได้
เลยวะ เพิ่งรู้จริงๆ ว่าแกไปมีชีวิตที่ลำบากวันนี้เอง เพื่อนเอ๋ยเอาอย่าง
นี้เถอะ เพื่อนลงมาอยู่ด้วยกันกับเราจะดีกว่า ยังพอมือที่ว่างอยู่บ้าง ก็น
พอจะช่วยเหลือแกได้” หนอนชวนเทวดาบ้าง

เทวดา : “อ้าวเฮ้ย ส้วมของแกดีอย่างไร?” เทวดาสงสัยยิ่งนัก

หนอน : ”โธ่ ดีกว่าสวรรค์ของแกหลายเท่าหน้ก ก็นมีหนอนตัว
เมียสวยๆ คอยเอาใจอย่างมากมาย บนสวรรค์ถ้าแกจะกินอะไรจะ
ต้องนึก แบบนั้นเสียเวลา แต่ที่บ่อส้วมของข้า ไม่ต้องเสียเวลานึกเลย
เพียงลืมหิวปากก็ได้กินแล้วไว้วัยเพื่อน เพราะทุกวันนี้ ทั้งพระทั้งเณร

และใครต่อใคร ต่างหมุนเวียนกันจัดเวรเอาอาหารมาส่งจนเหลือเพื่อ
พวกเราไม่ต้องเดือดร้อนอะไรเลย” หนอนชี้แจงอย่างภูมิใจ

เทวดา.....“กั้นเสียใจจริงๆ เพื่อนอ้อย ที่ไม่สามารถลงไปอยู่
ร่วมกับแกได้ ขอให้เพื่อนจงมีความสุขกับหนอนตัวเมียและอาหาร อัน
โอชะของแกต่อไปก็แล้วกัน กั้นลาล่ะ” เทวดาขอตัวกลับสวรรค์แล้ว

หนอน.....“เออ โชคดีไว้ยเพื่อน เช่นเดียวกันวะ ขอให้แกจงมี
ความสุขกับนางฟ้าและอาหารทิพย์สวรรค์อะไรของแกนั้นเถิดนะ
เมื่อต่างคนต่างสุขสบายแล้วก็ทางใครทางมันแล้วกันเพื่อน สวัสดิ์”
หนอนกล่าว

ส่งท้ายกลอนตาบอด - ตาดี จาก ท่านพุทธทาสภิกขุ

หมุ่นกัจ้อง	มองเท่าไร	ไม่เห็นฟ้า
ถึงฝูงปลา	ก็ไม่เห็น	น้ำเย็นใส
ไล่เดือนมอง	ไม่เห็นดิน	ที่กินไป
หนอนก็ไม่	มองเห็นคุณ	ที่ดูกิน
คนทั่วไป	ก็ไม่	มองเห็นโลก
ต้องทุกข์โศก	หงุดหงิด	อยู่นิจสิน
ส่วนชาวพุทธ	ประยুক্ত์ธรรม	ตามระบิล
เห็นหมดสิ้น	ทุกสิ่ง	ตามจริงเอย ฯ

ธรรมดา...ธรรมดา

มีเศรษฐีผู้หนึ่งมีครอบครัวที่แสนจะอบอุ่น คือมีลูกสาวอยู่สองคน และแต่งงานมีเหย้ามีเรือนหมดแล้ว เศรษฐีจึงมีลูกเขยสองคน คือ เขยใหญ่และเขยเล็ก มาอยู่รวมกันที่บ้านหลังเดียวกัน อยู่มาวันหนึ่ง เศรษฐีต้องการทดสอบปัญญาของลูกเขยทั้งสอง ว่าใครฉลาดกว่ากัน จึงวางอุบายชวนสองเขยไปนั่งเรือเล่นด้วยกัน ขณะที่กำลังพายเรือในคลอง เห็นฝูงเป็ดลอยตัวอยู่บนน้ำ พ่อตาจึงถามลูกเขยทั้งสองว่า

พ่อตา : เขยใหญ่ เอ็งว่าเป็ดทำไมมันถึงลอยน้ำได้

เขยใหญ่ : ที่เป็ดมันลอยน้ำได้ ก็เพราะมันมีขนครับพ่อ

พ่อตา : แล้วเอ็งล่ะว่ายังไงเขยเล็ก

เขยเล็ก : ธรรมดา พ่อ

พายเรือไปเรื่อยๆ ก็เลิบบไปเห็นกอไผ่ และมีหน่อไม้ที่โผล่ขึ้น
จากดิน จึงถามสองเขยว่า

พ่อตา : นี่เขยใหญ่ เอ็งว่าทำไมหน่อไม้จึงแทงทะลุดินขึ้นมาได้

เขยใหญ่ : ที่มันแทงทะลุดินขึ้นมาได้ ก็เพราะปลายมันแหลม
ครับพ่อ

พ่อตา : แล้วเอ็งว่ายังไง เขยเล็ก

เขยเล็ก : ธรรมชาติ พ่อ ตอบด้วยน้ำเสียงเรียบๆ

หลังจากพายเรือเล่นนานพอควร ทั้งพ่อตาและสองเขยก็กลับ
ขึ้นฝั่ง ขณะนั้นได้พบท่านผู้หนึ่ง ร้องเสียงดังมาก พ่อตาจึงหันไปถาม
ลูกเขยทั้งสองอย่างเช่นเคย

พ่อตา : นี่ เขยใหญ่ เอ็งว่าทำไมท่านมันถึงร้องเสียงดัง

เขยใหญ่ : ตอบด้วยความมั่นใจ ที่ท่านมันร้องเสียงดังก็เพราะ
คอมันยาวครับพ่อ

พ่อตา : แล้วเอ็งล่ะ เขยเล็กว่ายังไง

“ธรรมชาติ พ่อ” เขยเล็กตอบด้วยน้ำเสียงเรียบๆ

ตอนนี้พ่อตารู้สึกไม่ค่อยพอใจเขยเล็กเท่าไร ที่เอาแต่ตอบ ว่า
ธรรมชาติ ธรรมชาติ ครั้นใกล้ถึงบ้านเศรษฐี ก็เห็นงูตัวหนึ่งกำลังเลื้อย
ออกจากรู มันเลื้อยไปทั้งตัว จึงหันไปถามลูกเขยทั้งสองดังเช่นเคย

พ่อตา : เขยใหญ่ เอ็งว่าทำไมงูมันจึงเลื้อยไปทั้งตัวล่ะ

เขยใหญ่ : งูเลื้อยไปทั้งตัว ก็เพราะมันเลื้อยเข้าเลื้อยออกจากรู
บ่อยๆ ครับพ่อ

พ่อตา : แล้วเอ็งล่ะเขยเล็ก ตอบมาซะดีๆ

“ธรรมชาติครับพ่อ” เขยเล็กตอบแบบเสียงไม่ได้

พ่อตาไม่พอใจอย่างยิ่งในคำตอบเขยเล็ก พอกลับถึงบ้านจึงขอให้เขยเล็ก อธิบายว่าทำไมถึงต้องตอบแบบนี้

พ่อตา : นี่ไอ้เขยเล็ก ทำไมเอ็งเอาแต่ตอบว่า ธรรมชาติ ธรรมชาติ ไอ้เขยใหญ่มันยังตอบดูมีเหตุผล เอ็งตอบมาซะดีๆ

เขยเล็ก : ที่เบ็ดล่อยน้ำได้ เพราะมีขน ก็ไม่เสมอไป พ่อเห็นขี้วัวแห้งไหม ไม่เห็นมันจะมีขนตรงไหนยังล่อยน้ำตึบปองๆ มันจึงเป็นเรื่องธรรมชาติๆ ครับพ่อ

พ่อตา : เอออๆ จริงของเอง แล้วหน่อไม้ล่ะ เขยใหญ่บอกว่า เพราะยอดมันแหลม

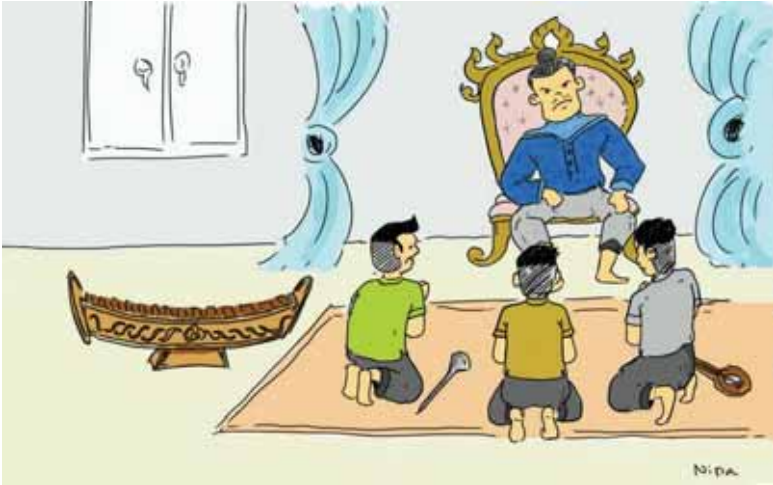
เขยเล็ก : หน่อไม้แห้งจากดิน เพราะยอดมันแหลม ก็ไม่เสมอไปนี่ พ่อเห็นเห็ดไหม ไม่เห็นว่ามันจะมียอดแหลมตรงไหน ยังสามารถไพล่จากดินขึ้นมาได้เลย มันเป็นเรื่องธรรมชาติครับพ่อ

พ่อตา : เอ้อ จริงของเอ็ง แล้วท่านที่ร้องเสียงดัง เขยใหญ่บอกว่า คอมันยาว แล้วเอ็งจะว่ายังไงอีก

เขยเล็ก : ก็ไม่แน่เสมอไปพ่อ ว่าคอยาวจะต้องร้องเสียงดัง อี้อ่างงิงพ่อ อี้อ่างกอมันสันนิตเดี่ยวยังร้องได้เสียงดังยิ่งกว่าท่านเสียอีก มันจึงเป็นเรื่องธรรมชาติๆ ครับพ่อ

พ่อตา : เอ้อ จริงของเอ็ง น้ำเสียงเริ่มพอใจคำตอบเขยเล็ก แล้วงูล่ะ เขยใหญ่ตอบว่า มันเลื้อยเข้าเลื้อยออกมันจึงเลื้อม เอ็งว่ามีเหตุผลอะไร

เขยเล็ก : ก็ไม่แน่เสมอไปอีกนั่นแหละพ่อ ว่าไอ้ที่เลื้อยเข้าเลื้อยออกมันจะเลื้อม ขอโทษ หัวล้านของพ่อ ไม่เห็นต้องเลื้อยเข้าเลื้อยออกยังเลื้อมยิ่งกว่า มันเป็นเรื่องธรรมชาติครับพ่อ

นักดนตรีวังแตก

วงดนตรีคณะหนึ่ง มีชื่อเสียงโด่งดังมาก การแสดงดนตรีแต่ละครั้งมีความไพเราะประทับใจผู้ชมยิ่งนัก ทำให้ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการแสดงมากขึ้นเป็นลำดับ โดยนักดนตรีแต่ละคนก็ได้รับส่วนแบ่งมากขึ้นด้วย จนทำให้ต่างคนต่างคิดว่าตัวเองมีความสามารถสูง และเก่งกว่าคนอื่น ดังนั้นในการแสดงแต่ละครั้ง ตนก็ควรจะได้เงินค่าตอบแทนมากกว่าคนอื่น

จึงเกิดการขัดแย้งโต้เถียงกัน ซึ่งดีชิงเด่น เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ จนทำให้วงแตกต้องหยุดการแสดงไปในที่สุด

วันหนึ่งพระราชาทรงทราบถึงกิตติศัพท์ในอดีตของวงดนตรีคณะนี้ และต้องการจะทอดพระเนตร จึงมีรับสั่งให้มาแสดงหน้าพระที่นั่ง นักดนตรีคนหนึ่งกราบทูลว่า “ข้าพระองค์ยินดีจะแสดง แต่ขอให้พระองค์ทรงตัดสินให้ด้วยว่า ผู้ใดเล่นดนตรีเก่งที่สุดในคณะ

และสมควรได้รับค่าตอบแทนมากที่สุด” เมื่อพระราชาทรงทราบถึงความต้องการของนักดนตรี จึงตรัสว่า

“ได้สิ ข้าจะตัดสินให้ แต่ต้องหลังจากที่ได้ดูการแสดงจบแล้วนะ”

และแล้วการรอคอยก็มาถึง ณ ที่ห้องพระโรงแถว นักดนตรีทุกคนในคณะ “วงแตก” ได้กลับมารวมกันอีกครั้งหนึ่งเพื่อแสดงถวายพระราชานี้ แต่เนื่องจากยังไม่ลิ้มความบาดหมางในอดีต ทำให้พวกเขาไม่มีการยืมยืม ไม่มีการพุดคุยหรือนัดแนะในการแสดงแต่อย่างใดต่างคนต่างหยิบเครื่องดนตรีของตนออกมาแสดงอย่างสุดความสามารถ ไม่มีใครฟังใคร ต่างคนต่างเล่นเพลงที่ตนถนัด เพื่ออวดพระราชานี้และบรรดาชาววังที่รอชมอยู่กันมากมาย

เมื่อเล่นจบนักดนตรีคนหนึ่งจึงทูลถามพระราชานี้ว่า “ในวงดนตรีวงนี้ ใครเล่นเก่งที่สุดพะยะค่ะ”

“ข้าฟังไม่รู้เรื่องเลย เพราะพวกเจ้าต่างคนต่างเล่นคนละจังหวะ พวกเจ้าต้องแสดงให้เราดูใหม่อีกครั้งหนึ่ง ครั้งนี้ขอให้เล่นพร้อมกันทั้งคณะ ตกกลางหรือไม่” พระราชาตรัสตอบ

นักดนตรีได้ฟังดังนั้นจึงมองหน้ากันอย่างไม่มั่นใจนัก ต่างคนต่างไม่กระตือรือร้นที่จะแสดงฝีมือถวายพระราชานี้ แต่ด้วยสัญญาชาติญาณเดิมของนักดนตรีที่มีอยู่เต็มเปี่ยม จึงทำให้ทุกคนมีความรู้สึกตรงกันว่าต้องร่วมมือกันอีกครั้ง นักดนตรีทุกคนจึงจับเครื่องดนตรีของตนแล้วลองดี ดี ดี เป่า เพื่อเทียบเสียงกัน พอเครื่องดนตรีของแต่ละคนเข้ากันอย่างกลมกลืนแล้ว พวกเขาก็เล่นเป็นเพลง เสียงปี ซอ ระนาด ขิม ทับ กรับ โหม่ง ดังประสานกันเป็นเพลงอย่างไพเราะเพราะพริ้ง

ต่างคนต่างแสดงฝีมือเต็มที่ช่วยกันบรรเลงให้เพลงที่เล่นอยู่ไพเราะที่สุด

ทุกคนรู้สึกมีความสุขสนุกสนาน ในขณะที่บรรเลงร่วมกันต่างหันมาสบตากันและพยักหน้ายิ้มแย้มให้กันตามลีลาและจังหวะของเพลงต่างคนต่างรู้สึกว่าเป็นบรรยากาศแห่งความสุขและความสนุกท่ามกลางเสียงเพลงในอดีตได้กลับมาอีกครั้งหนึ่ง ทุกคนลืมเรื่องที่เคยขัดแย้งกันชั่วขณะ พอเพลงจบลงจึงได้รับเสียงปรบมือดังกึกก้องไปทั่วห้องพระโรง พระราชาทรงมอบรางวัลให้นักดนตรีทุกคนด้วยความพอพระทัยยิ่งนัก พอเจียบเสียงปรบมือ พระราชาจึงตรัสถามว่า “เออละ.. พวกเจ้ายังอยากรู้อีกหรือไม่ว่าใครคนไหนในขณะนี้ เล่นดนตรีเก่งที่สุด” นักดนตรีทุกคนหันมาสบตากัน แล้วตอบพร้อมกันด้วยเสียงอันดังว่า “ไม่แล้วพะย่ะค่ะ พวกเรารู้แล้วว่าไม่มีใครเก่งกว่าใคร ความสามัคคีและการร่วมแรงร่วมใจในการทำงานเท่านั้นที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จและความสุขของหมู่คณะ”

สุชา สังฆะสะ สามัคคี - ความสามัคคีของคนเป็นหมู่
นำมาซึ่งความสุข

ประตุนรก-สวรรค์

มีนักดาบชามูโรคนหนึ่ง ชื่อโนบุชิเกะ มหาอาจารย์ฮาคุอิน อาจารย์เซนที่มีคนนับถือมาก และถามว่า

“สวรรค์และนรกมีอยู่จริงหรือไม่”

“เจ้าเป็นใคร” ฮาคุอินถามกลับ

“กระผมเป็นนักดาบชามูโรครับ”

“เจ้านี่รี เป็นนักดาบชามูโร” ท่านฮาคุอินทำเป็นตกใจ แล้วกล่าวต่อว่า

“เจ้านายของเจ้าคงตาถั่ว ที่ให้เจ้าเป็นองครักษ์ หน้าตาของเจ้าไว้ร้ายดี ดูเหมือนขอตาน ๕๕๕”

แล้วหัวเราะเยาะเย้ยทำท่าที่ขบขัน โนบุชิเกะ โกรธมากจนตัวสั่น ทำท่าจะชักดาบออกมา แต่อาจารย์ฮาคุอินก็ไม่ว่าแสร้ง ยังคงกล่าวต่ออีกว่า “อ้อ เจ้ามีดาบด้วยรี แต่ข้าว่าดาบของเจ้าคงจะทื่อเกินกว่าที่จะตัดคอของข้าให้ขาด ๕๕๕”

โนบุชิเกะ เมื่อโดนดูถูกเช่นนี้จึงสุดทน เผลอชักดาบออกจากฝักทันที อาจารย์ฮาคุอินก็พูดด้วยน้ำเสียงราบเรียบว่า

“นี่ไง ประตูนรกเปิดแล้ว” ด้วยถ้อยคำนี้ ทำให้ชามูไรเข้าใจคำสอนของอาจารย์ฮาคุอินทันที เขาแหม้มยิ้มแล้วเก็บดาบเข้าฝัก และก็ลงกราบคารวะขอขมา อาจารย์ฮาคุอินจึงพูดขึ้นว่า “นี่ไง ประตูสวรรค์เปิดแล้ว”

นิทานเซนเรื่องนี้สอนว่า นรก - สวรรค์..นั้นอยู่ที่ใจ

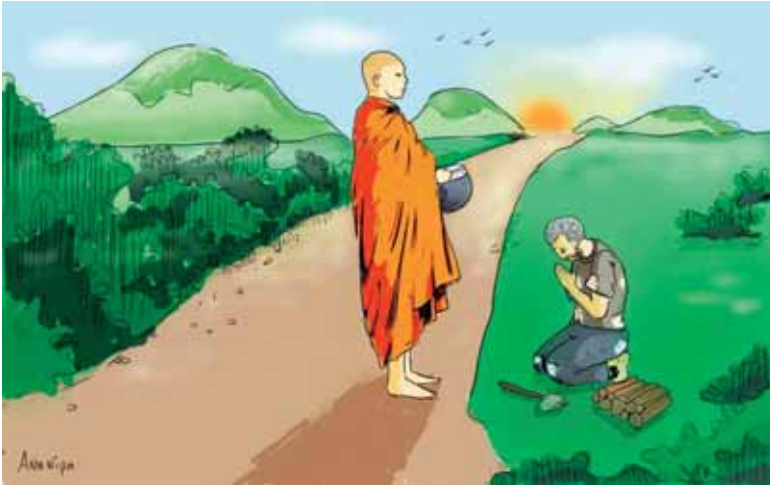
ผายลม

มีพระเซนท่านหนึ่งได้ขออนุญาตอาจารย์เซนเจ้าอาวาส เพื่อมาเก็บอารมณ์ปลีกวิเวกอยู่คนเดียวที่เกาะแห่งหนึ่ง ท่านตั้งใจฝึกฝนตนเองอย่างมาก เพราะอยากบรรลุธรรมเร็วๆ โดยทางวัดจะส่งเสบียงอาหารมาให้อาทิตย์ละครั้งทางเรือ เวลาผ่านไปหลายเดือน ท่านมั่นใจว่าอารมณ์และกิเลสต่างๆ ไม่สามารถทำอะไรจิตใจท่านได้แล้ว

พระท่านนี้จึงเขียนบทกวีว่า “อภิวาทองค์เหนือฟ้า รัตมีเจดจ้ำส่องไพศาล ลมแปดทิศพัดโบกไม่สะท้าน ประทับมั่นในปทุมม่วงทอง” ซึ่งคำว่า ลมแปดทิศ ในที่นี้หมายถึง โลกธรรมแปด อันประกอบด้วย ลาก เลื่อมลาก ยศ เลื่อมยศ สรรเสริญ นินทา สุข ทุกข์ เมื่อเขียนเสร็จก็มั่นใจว่าบทกวีบทนี้ของตนมีความลุ่มลึกในทางธรรมไม่น้อย จึงฝากคนนำบทกวีไปมอบให้อาจารย์เซน ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามของแม่น้ำ โดยหวังว่าเมื่ออาจารย์เซนได้อ่าน แล้วคงจะยกย่องตนในฐานะที่มีความเข้าใจธรรมะอย่างลึกซึ้ง

ครั้งเมื่ออาจารย์เซนเปิดบทกวีออกอ่าน และได้หยิบพู่กันเขียนอักษรเติมลงไปสองตัว จากนั้นให้คนนำกลับมาคืนผู้เขียนบทกวี ท่านดีใจมากคิดว่าอาจารย์คงเขียนมาชม มิคาด เมื่อเปิดดูก็พบข้อความของอาจารย์เซนที่เขียนเอาไว้เพียงว่า “ผายลม” ทำให้โกรธมาก จึงรีบขึ้นเรือข้ามแม่น้ำไปพบอาจารย์เซนทันที เมื่อพบอาจารย์ ก็เอ่ยถามด้วยความเกรี้ยวกราดว่า เหตุใดท่านอาจารย์จึงได้ใช้ข้อความทำร้ายน้ำใจของผู้อื่นถึงเพียงนี้

อาจารย์เซนเพียงตอบว่า “ท่านว่าลมแปดทิศพัดมาไม่สะท้านแต่ไหนเพียงหนึ่งผายลม จึงพัดจนท่านข้ามแม่น้ำมาได้ ? “เมื่อนั้นพระท่านนี้จึงค่อยสำนึกตัวว่า ท่านยังไม่หมดกิเลส จิตยังหวนไหว้กับโลกธรรม จึงกราบขอขมาอาจารย์เซนที่ใช้อูบายั่วให้โกรธ เพื่อให้เห็นอารมณ์โทสะได้ง่ายขึ้น หลังจากนั้นท่านก็ลาอาจารย์กลับไปฝึกฝนตนเองต่อไป

พระกับชายตัดฟืน

มีชายคนหนึ่งชื่อว่า งาม มีอาชีพตัดฟืน และเก็บเศษไม้ที่ทำฟืนได้ไปขาย โดยเขาจะออกจากบ้านทุกเช้าตรู่ เพื่อไปยังป่านอกหมู่บ้าน และจะขนฟืนและเศษไม้มาขายในหมู่บ้านในช่วงเที่ยง โดยจะบรรทุกมาบนหลังลาคู่ใจ เขาทำเช่นนี้มาเป็นเวลานาน ทุกวันเขาจะเห็นพระรูปหนึ่ง เดินผ่านไปบิณฑบาต เขากราบพระทุกๆ ครั้งด้วยความเคารพ

พระรูปนั้น จะยิ้มให้เมื่อเขาทำความเคารพ หรือหยุดพักหายใจแบบเป็นกันเอง ชายผู้นี้ จะว่าไปแล้วเป็นคนที่มีธรรมะในหัวใจ แต่เนื่องจากกังวลเรื่องปัญหาปากท้องและต้องรีบเร่งทำเวลา เพื่อที่จะกลับไปให้ทันก่อนที่ตลาดในหมู่บ้านจะเลิก จึงมักจะไม่ค่อยคุยกับพระนาน เพราะไม่อยากเสียเวลาทำมาหากิน

อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่รามกำลังตัดฟืนอยู่ พระรูปนั้นก็เดินผ่านมารามก็มลงกราบ เขากำลังจะตัดฟืนต่อ หลวงพี่ก็ได้เอ่ยขึ้นว่า “โยม จะชนะไหมนี้ไปตลอดชีวิตหรือ” รามตอบว่า

“ทำไ้ได้ครับหลวงพี่ ผมไม่มีความรู้ที่จะประกอบอาชีพอื่น และถ้าผมไม่ทำอย่างนี้ ผมและครอบครัวคงไม่มีอะไรกิน”

พระถามต่อ “เอาอย่างนี้สิโยม เห็นเขาลูกนั้นไหม จงไปเขาลูกนั้น แล้วเดินหาบริเวณที่มีดินลักษณะเป็นสีเขียวๆ ถ้าโยมขุดดินนั้น แล้วลองเอาไปร่อนดู ก็จะเจอแร่เงินผสมอยู่ เอาดินนั้นไปขายก็แล้วกัน ฐานะโยมจะได้ดีขึ้น”

รามได้ยินเช่นนั้น ตาก็เป็นประกาย เขารีบก้มลงกราบหลวงพี่อีกครั้ง วันต่อมา ราม รีบไปยังเขาทันที เมื่อค้นเจอบริเวณที่หลวงพี่ได้อธิบายไว้ จึงได้เริ่มลงมือขุดดิน และนำดินไปร่อนในลำธารเล็กๆ แถวนั้น และเขาก็ได้พบแร่เงินจริงๆ รามดีใจมาก จึงทำการรวบรวมทุกคืนเพื่อนำไปขายยังเมือง และทำเช่นนี้ทุกๆ วัน จนฐานะดีขึ้น

เวลาผ่านไปประมาณ ๓ ปี วันหนึ่ง พระเมื่อพบราม ก็เอ่ยขึ้นว่า “ว่าโยม จะชนะดินนี้ไปตลอดชีวิตหรือ” รามตาเป็นประกายขึ้นมาอีก เพราะเขาจำได้ว่าเมื่อคราวที่แล้ว หลวงพี่ถามเขาแบบนี้ ชีวิตเขาเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ จึงถาม “หลวงพี่มีอะไรดีๆ แนะนำหรือครับ คราวนี้” พระตอบว่า “มี สิโยม ข้ามเขาไปอีกลูก ที่นั่นโยมจะพบหินที่มีแร่ทองคำ และอาจต้องกะเทาะหินเยอะหน่อย เพราะแร่ทองคำมันหายากกว่าแร่เงิน แต่มันก็คุ้มกว่านะ เพราะทองคำมันมีค่ามากกว่า”

“ครับหลวงพี่ ขอขอบคุณมากครับ พຽງนี้กระผมจะรีบเดินทางไปเลยครับ”

ความมั่งคั่งเริ่มประดังเข้ามาหารามอีก ตอนนี้เป็นเศรษฐีที่ร่ำรวยที่สุดในหมู่บ้าน แต่เขาก็จะไปทำงานอยู่เช่นเดิม การที่เขาเป็นเศรษฐียอมทำให้เขาเปลี่ยนไปบ้าง เพราะเขาต้องวางตนให้เหมาะสม แต่กับหลวงพี่แล้ว เขายังมีสัมมาคารวะเช่นเดิม กาลเวลาผ่านไปวันหนึ่ง หลวงพี่ก็ถามเขาขึ้นมาด้วยคำถามเดิมๆ

“ว่าไงโยม จะชนเศษโลหะไปนี้ตลอดชีวิตหรือไง” “ก็แล้วแต่หลวงพี่ครับ” เศรษฐีพูดด้วยความนอบน้อม แต่ใจก็ตื่นเต้นขึ้นมาด้วยความโลภ หลังจากที่อยู่ในความจำเจมานาน “ข้ามเขาไปอีกลูกลิโยม และจะได้เจอก่อนหินเล็กๆ ที่เป็นประกาย มันก็คือเพชรนะ มันอาจหายากหน่อย แต่เม็ดเล็กๆ เม็ดหนึ่งก็มีค่ามหาศาลนะโยม”

รามครวญว่าร่ำรวยขึ้นอีกมหาศาล บัดนี้ ลูกๆ ได้โตหมดแล้วบางคนก็แต่งงานออกไป แต่บางคนก็ยังอยู่ดูแลเขาอยู่ ทรัพย์สมบัติที่หามาได้ จะใช้จ่ายอย่างสบายไปอีกสิบชาติก็ไม่หมด รามทำบุญทำทานบ้าง แต่ใจก็ยังตัดความโลภไม่ขาด ยังไปทำงานอยู่เช่นเดิม และยังสะสมความมั่งคั่งแบบไม่ยอมเลิก

วันเวลาผ่านไปนานพอสมควร วันหนึ่ง พระมาหยุดตรงหน้าราม ไปหน้าหลวงพี่มีรอยยิ้มที่เต็มไปด้วยความสงบ แล้วก็ถามขึ้นมาด้วยน้ำเสียงอันนุ่มนวลกว่าทุกครั้งว่า “โยมจะชนก้อนกรวดนี้ไปตลอดชีวิตหรือ”

“อ้าว หลวงพี่ครับ มันมีอะไรที่มีค่ามากกว่าเพชรอีกหรือ” รามถามด้วยความนอบน้อมกับหลวงพี่เหมือนเดิม แต่ก็เต็มไปด้วยความงุนงงสงสัย เพราะเท่าที่เขารู้ ไม่มีอะไรจะมีค่ามากกว่าเพชรอีกแล้ว

“มีสิโยม ข้ามเขาไปอีกลูกโยมก็จะพบกุกุอาตมา ที่นั่นบรรยากาศดีมาก มีความสงบ ที่นั่นเราจะปฏิบัติธรรมด้วยกัน”

“หลวงพี่คงล้อผมเล่นแน่ๆ เลย ภูฏิกับบรรยาภาศสงบจะมีค่ามากกว่าเพชรได้อย่างไร”

“ได้สิโยม อย่างน้อยอาตมาก็ผ่านมาหมดแล้ว แร่เงิน แร่ทองคำ เพชร ที่อาตมาแนะนำใหโยม อาตมาก็เคยซูดมันไปขายก่อนโยม แต่พอมาถึงจุดๆ หนึ่ง อาตมารู้สึกว่ามันยังไม่ใช่คำตอบของชีวิตอาตมา จึงลองเดินลึกเข้าไปในป่าอีก เพื่อจะเจออะไร และอาตมาก็เจอสถานที่สวยงามที่เงียบสงบ อาตมาก็เริ่มปฏิบัติธรรม จนจิตใจเกิดความสงบ และก็เห็นว่าสิ่งที่ผ่านมานั้นเปรียบค่ามิได้เลยกับรสพระธรรม อาตมาจึงละทุกสิ่ง และเริ่มปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง ไหนๆ โยมก็เชื่ออาตมาหลายครั้งแล้ว และแต่ละครั้ง โยมก็ไม่เคยผิดหวัง คราวนี้ก็ลองเชื่อดูอีกสักครั้ง”

เมื่อได้ยินเช่นนั้น ท่านเศรษฐีจึงคิดหนักว่า สถานที่แห่งนั้นคงมีอะไรแน่นอน ซึ่งแม้แต่หลวงพี่ยังยอมละความร่ำรวยทั้งหมดที่หามาได้ แล้วถ้าเราไปที่นั่น เราจะต้องละทุกอย่างเหมือนกันหรือ เมื่อคิดเช่นนั้น ท่านเศรษฐีจึงบังเกิดความเสียดายในทรัพย์สินสมบัติทั้งหมด จึงตอบหลวงพี่ไปอย่างเสีงๆ ว่า

“อย่าเลยหลวงพี่ ผมกลัวแต่ว่าถ้าผมไป ผมจะกลายเป็นตัวทำลายความสงบของสถานที่แห่งนั้น และเป็นตัวถ่วงในการปฏิบัติธรรมของหลวงพี่เปล่าๆ ผมคิดว่าตัวเองยังไม่พร้อมที่จะไป”

หลวงพี่รูปนั้นพยักหน้านิด ก่อนที่กล่าวพร้อมเดินจากไปว่า “ได้สิโยม โยมพร้อมเมื่อไหร่ ก็ไปเมื่อนั้นก็แล้วกัน”

ข้อคิดจากนิทานเรื่องนี้คือเราส่วนมากรู้ว่าธรรมะเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าสามารถบรรลุในธรรมแล้ว ก็จะมีค่าอันมิสามารถประเมินได้ แต่ส่วนใหญ่แล้วมักจะ “ยังไม่พร้อม” เพราะกลัวการสูญเสียกิเลสและอัตตาอยู่

พระใบลานเปล่า

ในสมัยพุทธกาล มีพระองค์หนึ่งชื่อ โปฏฐิลละ เป็นผู้คงแก่เรียน แดกฉานในคำสอนของพระพุทธองค์ และมีลูกศิษย์มากมายที่บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันตบุคคล ยามใดเมื่อท่านอธิบายธรรม ก็ไม่มีใครกล้าพูดหรือเถียงท่าน เป็นที่นับหน้าถือตาของคนโดยทั่วไป วันหนึ่งท่านไปกราบพระพุทธเจ้า ขณะก้มลงกราบ พระพุทธองค์ได้ตรัสว่า

“มาแล้วหรือ ใบลานเปล่า”

เมื่อท่านเสร็จกิจทูลลากลับ พระพุทธองค์ก็ตรัสอีกว่า

“กลับแล้วหรือ ใบลานเปล่า”

ท่านโปฏฐิลละสงสัยว่า ทำไมพระพุทธองค์จึงตรัสเช่นนั้น เมื่อพิจารณาดูแล้วก็เห็นว่าจริง ท่านเป็นพระเรียนอย่างเดียว ไม่ได้ปฏิบัติ

อะไรเลย เมื่อมองดูจิตใจของตน ก็ไม่ต่างจากฆราวาสเลย ยังมีกิเลส โลก โกรธหลงอยู่ครบ ท่านจึงเกิดความละอายใจ อยากจะปฏิบัติธรรม บ้าง เมื่อไปหาอาจารย์ตามที่ต่างๆ ก็ไม่มีใครกล้ารับ เพราะเห็นว่า ท่านร่ำเรียนมามาก ไม่มีใครกล้าสอน มาขอฝึกกับพระลูกศิษย์ที่เป็น อริยบุคคล ก็ไม่มีท่านโดยอมสอนเช่นกัน

เมื่อหมดทางเลือก ท่านจึงไปขอฝึกกับสามเณร ซึ่งเป็นลูกศิษย์ ของตนเอง แต่เป็นอริยบุคคล เณรจึงทดสอบดูว่าท่านมีความจริงใจ และลดอัตตาในการเป็นอาจารย์หรือยัง จึงสั่งให้ท่านไปยังสระน้ำ แล้ว ให้ท่านไปปฏิบัติลงไปในสระน้ำ ท่านก็ทำตาม คือเดินลงไปเรื่อยๆ ถ้ามองเห็นว่าลพหรือยัง เณรซึ่งอยู่ริมตลิ่งก็ตะโกนบอกว่า “ยัง..ลงไป อีก” ท่านก็ลงไปเรื่อยๆ จนเกือบถึงคอ เณรถึงสั่งให้พอ ครั้นเมื่อเณร เห็นว่าท่านละมานะทีลุ้ได้แล้ว จึงสอนวิธีกำหนดอารมณ์ จับอารมณ์ ให้รู้จักจิตของตน โดยยกอุบายขึ้นว่า

“เหยียดตัวหนึ่งเข้าไปอยู่ในโพลงจอมปลวกซึ่งมีรูอยู่หกรู ถ้าเหยียด เข้าไปในนั้น ทำอย่างไรจึงจะจับเหยียดได้? “ท่านไปปฏิบัติด้วยความเป็นผู้คงแก่เรียนมีปัญญามากอยู่แล้ว ก็เข้าใจคำสั่งสอนของเณรทันที และ ตอบเณรว่า

“จะจับเหยียด ก็ต้องหาอะไรมาปิดรูไว้ก่อนห้ารู เหลือเพียงรูเดียว ให้เหยียดออก แล้วคอยจ้องมองดูที่รูนั้น เมื่อเหยียดวิ่งออกมาเมื่อไร ก็คอย ดักจับเท่านั้นเองก็จะได้เหยียดโดยง่าย”

การกำหนดจิตก็เหมือนกับการจับเหยียด ต้องปิดทวารทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย เสียดก่อน คงเหลือกำหนดแต่จิตหรือใจเพียง อย่างเดียว แล้วใช้สติเป็นตัวคอยควบคุม หายที่สุด ไปปฏิบัติกับบรรล ุธรรม เลิกเป็นพระไปลานเปล่า

ข้อคิดจากพุทธพจน์

“วาจาสุภาษิต
ของผู้ทำไม่ได้ตามที่พูด
ย่อมไม่มีประโยชน์อะไร
ดุจดอกไม้สีสวย แต่ไร้กลิ่น”

มูลค่าของชีวิต

ณ ที่ตลาดสดแห่งหนึ่ง สมพรพาลูกสาวชื่อน้อย มาเดินซื้อของในตลาด ขณะนั้น “อย่าหนีนะ ไอ้เด็กซี้โมย” เสียงตะโกนลั่นจากเจ้าเจ้าของร้านขายของชำ ซึ่งกำลังวิ่งไล่ตามเด็กชายอายุ ๑๒ ขวบคนหนึ่ง ซึ่งวิ่งหนีอย่างสุดชีวิต แต่สุดท้ายก็หนีไม่รอดถูกจับจนได้ เจ้าหนอมจับแขนเด็กไว้จนแน่นและแกล้งล้อโมโหมาก สมพรเห็นเหตุการณ์ จึงเดินเข้าไปถาม “เจ้าเจ้าของร้านชำ มีเรื่องอะไรกันหรือ” “ก็ไอ้เด็กเวรนี่นะสิ มันมาขอซื้อยาแก้ปวดกับยาธาตุ พอฉันหยิบส่งให้มันก็หนีมาเลย เงินก็ไม่จ่าย” พุดจบ ก็ตบหัวเด็กคนนั้นอย่างแรงหนึ่งที และอาจจะมียีกหลายทีแน่ ถ้าสมพรไม่ห้ามไว้

“เจ๊อย่าถึงกับลงไม้ลงมือกันเลยนะ แล้วนี่จะทำไงต่อ” ผู้ห้ามรีบตัดบทเพราะเห็นว่าเรื่องราวชักจะไปกันใหญ่ “เรียกตำรวจมาเอามันไปเข้าคุกนะสิ เพื่อตัดนิสัย พ่อแม่ไม่สั่งไม่สอน ยังเด็กตัวแค่นี้ก็รีบขโมยซะแล้ว ต่อไปก็คงต้องปล้นเขากินละ” เด็กคนนั้น ซึ่งท่าทาง

เหมือนกำลังร้องไห้ สมพรนั่งคิดอยู่ครู่หนึ่ง แล้วหันไปพูดกับजूว่า “อย่าให้ถึงขั้นนั้นเลยนะ เด็กมันคงแค่อยากซื้อยาแต่ไม่มีเงินนะ เอาเป็นว่าฉันขอจ่ายแทนให้ก็แล้วกัน”

ในที่สุดเรื่องก็จบลงโดยการที่สมพรยอมจ่ายเงินค่ายาแก้ปวดกับยาธาตุ แล้วก็จึงเด็กคนนั้นออกมาจากตลาด แต่พอเดินห่างจากร้านพอสมควรแล้วก็ถามว่า “ทำไมหนูขโมยของป่าเขาละ” เด็กคนนั้นเงยหน้าที่เต็มไปด้วยน้ำตาขึ้นมามองผู้มีพระคุณ แล้วตอบสะอึกสะอื้นว่า “แม่ผมปวดท้องมากเลยครับ แล้วแม่ก็ไม่มีเงินไปหาหมอ ผมก็เลยต้อง...” สมพรมองหน้าเด็กคนนั้นอยู่ครู่หนึ่ง แล้วยื่นสัมฤทธิ์หนึ่งทีเพ็งซื้อมาให้แก่เด็กคนนั้น แล้วบอกว่า “ทีหลังอย่าขโมยของใครนะ ถ้าไม่มีเงิน มาขอเงินนำไปซื้อก็ได้นะ น้ำซื้อสมพร และลูกสาวน้ำซื้อน้อย เปิดร้านเย็บผ้าอยู่ใกล้ๆ นี้เอง ถ้ามคนแถวนี้ก็ได้ รู้จักน้ำแหบทุกคนแหละ

อ้าว...เอาสัมไปฝากคุณแม่ซิ คนป่วยนะต้องกินผลไม้ให้มากๆ จะได้หายไวๆ รู้ไหม” สมพรพูดเสริมพร้อมกับยิ้ม เด็กคนนั้นนั่งอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนที่จะรับสัมพร้อมกับพูดขอบคุณ แล้วเดินจากไป หลังจากนั้นพอกลับมาถึงบ้าน น้อยก็ถามแม่ทันที “ทำไมแม่ถึงต้องช่วยเด็กคนนั้นด้วยล่ะ รู้จักกันหรือ” สมพรยิ้มแล้วตอบว่า “ไม่รู้จักหรอก แต่แม่เคยเห็นเด็กคนนั้นรับจ้างหาขนมขายอยู่แถวบ้านร้านะลูก แต่แกคงจำแม่ไม่ได้หรอก แม่ซื้อขนมแกอยู่ไม่กี่ครั้งเอง”

“แต่หนักๆ ไม่ใช่เหตุผลที่จะต้องช่วยเหลือเขาถ้าเขาเป็นขโมยนี่แม่” น้อยถามต่อ สมพรมองหน้าลูกสาวแล้วพูดว่า “แม่เชื่อว่าเด็กที่เคยหาเงินด้วยตัวเองมาก่อนตั้งแต่อายุเท่าๆ กับลูก จะต้องเป็นเด็กดีที่มีความรับผิดชอบ รู้คุณค่าของเงินทุกบาททุกสตางค์ว่ากว่าจะได้มามันเหนื่อยยากขนาดไหน และคนที่มีความรับผิดชอบ จะไม่มีทางขโมยของใครนอกจากจะจำเป็นจริงๆ เมื่อเขาไม่มีทางอื่นให้เลือกแล้วเท่านั้น”

น้อยฟังแล้วก็ถามแม่ต่อว่า “แล้วต่อไปถ้าเขามาขอเงินแม่ไปซื้อยาอีก แม่จะให้เขารึเปล่า” “ให้สิลูก ถ้ามันไม่มากไม่มายอะไร” “แล้วแม่ไม่เสียดายเงินหรือ บ้านเราก็ไม่ได้ร่ำรวยนะแม่” ถึงแม่จะไม่มีเงินทองมากนัก แต่การได้ช่วยเหลือคนที่กำลังลำบาก มันทำให้แม่มีความสุขแล้วยังได้บุญอีกด้วยนะ แค่นี้แม่ก็พอใจแล้ว ไม่อยากได้อะไรตอบแทนหรอก” แล้วสมพรก็พูดต่ออีกว่า “จำวันนะลูก คนเรานะ ต้องรู้จักให้อภัยและให้โอกาสคนอื่นแก้ตัวเสมอ อย่างเด็กคนนั้น...แม่มั่นใจว่าแกทำไปเพราะรักคุณแม่ของแกจริงๆ แม่ถึงช่วยแกเอาไว้”

แล้วก็พูดต่อว่า “ลูกอาจจะบอกว่าขโมยเป็นสิ่งที่ผิด ใช่...แม่ไม่เถียง แต่บางครั้งคนเราก็ต้องมองด้านอื่นๆ บ้าง อย่าคิดแต่เรื่องทรัพย์สินเงินทอง ตอนนี้นูกลูกอาจจะยังฟังไม่เข้าใจ แต่แม่เชื่อว่าสักวันลูกจะเข้าใจเองแหละ” หลังจากนั้นลูกสาวกับแม่ก็หันไปคุยเรื่องอื่นๆ กันต่อ แม่ลูกคู่นี้ก็ไม่เคยคิดถึงเรื่องนี้อีกเลย จนกาลเวลาผ่านไปยี่สิบปี จนมีเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นทำให้น้อยต้องย้อนกลับมาคิดถึงเรื่องนี้อีกครั้งทั้งนำตาว่า คำพูดของแม่ในครั้งนี้นูกลูกต้องที่สุดจริงๆ

หลังจากเรียนจบระดับปริญญาตรีแห่งหนึ่งในตัวจังหวัดแล้วก็ได้งานทำในโรงงานแห่งหนึ่งในตัวจังหวัดนั่นเอง เงินเดือนก็พอประมาณ สามารถเลี้ยงดูแม่ได้โดยไม่ขัดสนนัก น้อยก็เลยขอให้แม่หยุดรับจ้างเย็บผ้าเพราะอยากให้แม่พักผ่อนบ้างหลังจากทำงานหนักมาเกือบ ๒๐ ปีเพื่อส่งเธอเรียน สมพรยอมปิดร้านแต่ก็ยังรับงานเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อนบ้านมาทำบ้างโดยไม่คิดเงิน ถ้าไม่ได้ทำอะไรเลยจะรู้สึกเบื่อ น้อยก็เลยต้องยอมตามใจแม่ น้อยทำงานอยู่ประมาณ ๒-๓ ปี แม่สมพรก็เริ่มรู้สึกไม่สบาย เริ่มจากปวดหัวบ่อยขึ้น ช่วงแรกๆ ไม่กี่วันก็หาย หลังจากนั้นก็เริ่มเป็นนานขึ้นเรื่อยๆ น้อยก็พาแม่ไปหาหมอในเมือง หมอบอกว่าไม่เป็นอะไรหรอก แต่ทำงานหนักเกินไป หมอให้ยามาชุดหนึ่งพร้อมกำชับให้พักผ่อนมากๆ จะได้หายเร็วๆ หลังจาก

กินยาตามที่หมอสั่ง อาการปวดหัวของแม่สมพรก็หายไป

น้อยเริ่มสบายใจขึ้น แต่หลังจากไปหาหมอมาได้ประมาณหนึ่งเดือน แม่สมพรก็เริ่มกลับมาปวดหัวอีก คราวนี้เป็นหนักมากกว่าครั้งที่แล้ว ยาที่เคยกินแล้วได้ผลมาก่อนก็ไม่ได้ผลเลย น้อยกังวลใจมาก พอถามหมอๆ ก็บอกว่าต้องไปตรวจที่โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ เพราะว่ามีเครื่องมือเครื่องมือนำในการตรวจพร้อมกว่าโรงพยาบาลตามต่างจังหวัด หลังจากนั้น น้อยรีบพาแม่ไปกรุงเทพฯ ทันที ไปยังโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งหลังจากหมอตตรวจแล้วก็บอกว่า แม่สมพรมีเนื้องอกในสมองต้องผ่าตัดโดยด่วน หากปล่อยทิ้งไว้อาจไปทับเส้นประสาททำให้เป็นอัมพาตได้ หรือถ้าผ่าตัดไม่ทันก็อาจร้ายแรงถึงขั้นเสียชีวิต น้อยตกใจมาก ขอให้หมอผ่าตัดให้ทันที

แต่หมอบอกว่าโรงพยาบาลที่มีหมอผ่าตัดสมองที่มีความพร้อมที่จะผ่าตัดเนื้องอกในสมองเป็นอีกโรงพยาบาลหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงมากกว่า ดังนั้นหมोजึงต้องส่งตัวคนไข้ไปโรงพยาบาลนั้น น้อยตกลง หลังจากถูกส่งตัวมายังโรงพยาบาลดังกล่าวแล้ว แม่สมพรก็ถูกนำเข้าห้องผ่าตัดทันที ขณะที่น้อยรอรอยางวิตกกังวลอยู่ด้านนอก ทั้งเรื่องอาการป่วยของแม่ และจากคำพูดของหมอที่ทิ้งท้ายไว้ก่อนส่งตัวแม่มาที่โรงพยาบาลแห่งนี้ หมอบอกให้ทำใจไว้บ้าง เพราะการผ่าตัดสมองเป็นการผ่าตัดที่เสี่ยงมาก โอกาสที่คนไข้จะเสียชีวิตมีมาก แม้การผ่าตัดจะประสบความสำเร็จก็ตาม อีกเรื่องหนึ่งก็คือค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดสมองค่อนข้างสูง เป็นหลักแสนบาท เมื่อรวมกับค่ายาระหว่างพักฟื้น คิดแล้วน่าจะต้องใช้เงินราวๆ ห้าแสนบาท

น้อยได้ยื่นแล้วแทบลมจับ จะไปหาเงินห้าแสนบาทมาจากไหน ลำพังเงินเก็บของน้อยกับแม่สมพรยังมีไม่ถึงห้าหมื่นบาทเลย แต่ยังไงก็ต้องรักษาแม่ให้หาย ส่วนเรื่องเงินไว้คิดทีหลัง หลังจากการผ่าตัดเสร็จสิ้นลง เป็นโชคดีของแม่ที่การผ่าตัดประสบความสำเร็จและไม่

อาการแทรกซ้อนใดๆ ทางโรงพยาบาลขอให้พักฟื้นประมาณหนึ่งเดือน ก็สามารถไปพักฟื้นต่อที่บ้านได้ ทางโรงพยาบาลแจ้งรายการค่าใช้จ่ายทั้งหมดมาให้หน่อย ปรากฏว่าเป็นเงินจำนวนไม่ถึงหนึ่งพันบาท เป็นค่าติดต่อประสานงานเท่านั้น

น้อยแปลกใจมากจึงสอบถามกับนางพยาบาลฯ บอกว่าคุณหมอมือที่เป็นคนผ่าตัดและเป็นเจ้าของไข้บอกไม่ให้คิดเงินจากน้อยและแม่สมพร โดยที่ทางโรงพยาบาลก็ไม่ทราบสาเหตุ น้อยจึงขอพบคุณหมอมือคนนั้น เพื่อขอบคุณ นางพยาบาลบอกว่าหลังจากผ่าตัดเสร็จคุณหมอมือก็ถูกส่งตัวไปต่างประเทศทันทีเพื่อศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการผ่าตัดสมองที่อเมริกา แต่คุณหมอมือได้ฝากจดหมายไว้ให้ โดยกำชับกับทางโรงพยาบาลฝากให้น้อยพร้อมกับใบเสร็จค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของทางโรงพยาบาลในวันที่สมพรสามารถออกจากโรงพยาบาลได้ เมื่อกลับถึงบ้าน น้อยกับแม่ก็เปิดอ่านจดหมายของคุณหมอมือคนนั้น เมื่ออ่านจบทั้งน้อยและแม่สมพรก็ร้องไห้ออกมาพร้อมกัน

เนื้อความในจดหมายมีดังนี้ “ข้าพเจ้านายแพทย์เดชา ทองวิจิตร แพทย์ผู้ผ่าตัดนางสมพร ภูจันทร์ ขอสรุปค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดทั้งหมด ดังนี้ ค่าผ่าตัด ๐ บาท ค่ายาทั้งหมด ๐ บาท ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เหลือ ๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งหมด ๐ บาท ป.ล. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดได้รับแล้วเมื่อยี่สิบปีก่อนด้วยยาแก้ปวด ยารักษา ล้มหนึ่งถุง ขอให้สุขภาพแข็งแรงไปอีกนานๆ นะครับ คุณน้าสมพร จาก นายแพทย์เดชา ทองวิจิตร”

เมตตาด้วยปัญญา

เรื่องจริงนานมาแล้ว ที่วัดสุทัศน์มีเด็กคนหนึ่งมาอาศัยวัด เพื่อเรียนหนังสือระดับมหาวิทยาลัย ครั้นเปิดเทอมจะต้องเสียค่าเทอม จำนวนหลายร้อย และไม่มีเงินจะเสียค่าเทอม กลุ่มใจมากจึงปรึกษากับเพื่อนเด็กวัดด้วยกัน เพื่อนจึงออกความคิดว่าให้จับนกพิราบที่เกาะอยู่หลังคาโบสถ์ไปขาย จับได้สักหลายๆ ตัวก็นำไปขายคงได้เงิน คงจะพอเสียค่าเทอม โดยเพื่อนที่ออกความคิดรับอาสาช่วยดูต้นทางให้

เด็กคนนี้ก็หาวิธีจับนกพิราบ ครั้นจับได้แล้วก็นำไปกระสอบได้มากพอกับความต้องการจึงผูกปากกระสอบ แล้ววางไว้หน้าห้อง คิดว่าพรุ่งนี้จะรีบตื่นแต่เช้าที่สุดเพื่อนำนกไปขายให้ร้านอาแปะที่อยู่ข้างวัด

เด็กวัดรีบตื่นแต่เช้า รีบมาที่กระสอบในสนก ปรากฏว่าปากกระสอบเปิดอ้าอยู่ นกพิราบหายไปหมดเกลี้ยง ตกใจมากที่มีคนมารู้ความลับ แต่พอเอามือล้วงเข้าไปในกระสอบปรากฏว่ามีเงินวางอยู่ ๕๐๐

บาท ไม่ทันคิดว่าเงินได้มาอย่างไร ด้วยความดีใจจึงรีบไปเสียค่าเทอม ด้วยความขยันตั้งใจจริง จึงเรียนหนังสือจนสอบจบเป็นบัณฑิตทาง รัฐศาสตร์ รับราชการเป็นปลัดอำเภอ นายอำเภอ และเป็นรองผู้ว่าฯ

วันหนึ่งรองผู้ว่าฯ คิดถึงความหลังในอดีตสมัยเป็นเด็กวัดสุทัศน์ และหลวงพ่อก่อนที่ตนนับถือหลังจากกันมานานหลายสิบปีและสงสัยเรื่องราวในอดีตว่าใครแอบปล่อยนกพิราบ และใส่เงินให้แทน ขณะที่ยังเป็น เด็กวัดอยู่ก็ยังไม่รู้เลย เพราะผู้ที่ช่วยไม่เคยแสดงตัวหรือบอกใคร แม้แต่คนเดียว จึงเดินทางไปกราบหลวงพ่อก่อนซึ่งตอนนั้นก็แก่มาแล้ว พร้อม ทั้งเล่าเรื่องนกพิราบให้ท่านฟัง พलगงำฟังว่า “ไม่ทราบว่ามีใครเอาเงิน ไปวางไว้ให้ ๕๐๐ บาท”

หลวงพ่อกำลังเชกบาลศิษย์เบาๆ พलगงงว่า “ข้าเอง เห็นเอ็งจะทำบาป ข้าก็เลยช่วยจุดเอ็งจากขุมนรก” แล้วท่านก็บอกต่อไปว่า “ข้า เห็นเอ็งเป็นคนตั้งใจจริงในการเรียน คงเดือดร้อนเงินแน่ถึงแอบนำ นกวัดไปขาย เอ็งคงไม่นำเงินข้าให้ไปใช้ในทางไม่ดีแน่ และข้าก็ช่วย คนไม่ผิด เมื่อเห็นเอ็งได้ดี ทำงานเจริญก้าวหน้า ข้าก็มีแต่ความสุขใจ ที่ได้ช่วยเหลือเอ็งครั้งนั้น”

เรื่องนี้หลวงพ่อกับช่วยเหลือเด็กวัดด้วยใจเมตตาจริงๆ และมีปัญญาในการช่วยเหลือโดยไม่พูดทำร้ายจิตใจลูกศิษย์ที่ทำผิด โดยไม่บอกให้ใครรู้ ช่วยโดยไม่หวังบุญคุณ จนทำให้เด็กวัด ได้ดีประสบความสำเร็จในชีวิต

“ยาพิษที่ร้ายแรง”

มีหญิงสาวคนหนึ่งชื่อน้อย ครั้นเมื่อเธอแต่งงานจึงได้ย้ายมาอยู่กับสามีและแม่สามีซึ่งเป็นคนจีน น้อยก็รู้ตัวว่าเธอไม่สามารถเข้ากับแม่สามีได้เลย เพราะนิสัยของทั้งคู่ช่างแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง น้อยทนนิสัยหลายอย่างของแม่ผิวไม่ได้ ฝ่ายแม่สามีก็ไม่ค่อยชอบเธอ แถมคอยพูดจาเสียดสีที่มแทงตลอด

วันเวลาผ่านไป น้อยและแม่ผิวทะเลาะกันอยู่เป็นประจำไม่หยุดหย่อน แต่สิ่งที่เลวร้ายไปกว่านั้นคือตามธรรมเนียมจีน ลูกสะใภ้จะต้องเคารพและเชื่อฟังแม่สามีในทุกเรื่องราว เรื่องเหล่านี้ได้นำความทุกข์แก่ผู้เป็นสามีเป็นอย่างมาก แต่ไม่รู้จะทำยังไงดี นั่นก็แม่ นี่ก็เมียรัก ทั้งครอบครัวจึงอยู่กันแบบไม่มีความสุข

และแล้วในที่สุด วันที่น้อยหมดสิ้นความอดทนก็ได้มาถึง เธอจึงตัดสินใจที่จะทำอะไรบางอย่าง โดยตรงไปหาลุงคำเพื่อนรักของพ่อ

ที่ขายยาสมุนไพร หลังจากเล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ลุงคำฟังจนหมดแล้ว น้อยจึงถามว่า พอจะมียาพิษที่ร้ายแรงที่สุดสำหรับกำจัดแม่ฝัว จอมจู้จี้ไหม?

ลุงคำ นิ่งคิดอยู่ครู่หนึ่ง จึงกล่าวกับน้อยว่า “ลุงจะช่วยหนูเอง... แต่หนูต้องฟังคำของลุงและเชื่อฟังสิ่งที่ลุงบอกนะ” น้อยรีบตอบตกลงทันทีว่า “ค่ะ หนูจะทำตามที่คุณลุงแนะนำทุกอย่าง” ลุงคำหายไปหลังร้าน และกลับมาภายในเวลาชั่วครู่พร้อมกับห่อสมุนไพรในมือ และกล่าวกับน้อยว่า

ลุงจะจ่ายยาสมุนไพรให้หนูจำนวนหนึ่ง แต่หนูต้องไม่ใช่ยาพิษนี้ทั้งหมดในคราวเดียวกันนะ เพราะนั่นจะทำให้ทุกคนสงสัย หนูจึงเติมสมุนไพรนี้ลงไปในหม้อเห็ดเบ็ดไก่ที่ปรุงวันเว้นวัน สารพิษนี้จะได้อ่อยๆ สะสมอยู่ในตัวแม่ฝัวเธอ ขณะเดียวกันหนูก็ต้องพูดจากับเธอดีๆ และเชื่อฟังเธอด้วย วันหนึ่งข้างหน้า เมื่อแม่ฝัวตายลง จะได้ไม่มีใครสงสัยในตัวหนูไม่ว่า อายาลืมนะห้ามเถียงแม่ฝัว แต่จงเชื่อฟังทุกอย่างที่เธอบอก และทำดีต่อแม่ฝัวเธอให้ดีที่สุด

เมื่อได้ยินเช่นนั้นน้อย รู้สึกสุขใจยิ่งนัก จึงกล่าวขอบคุณและอำลาลุงคำเพื่อกลับไปเตรียมอุบายสังหารแม่ฝัว วันและคืนผ่านไป น้อยจะต้องปรุงอาหารจานพิเศษให้แม่ฝัวทุกวันวันเว้นวัน เธอจดจำคำของลุงคำได้เป็นอย่างดี พยายามควบคุมอารมณ์ตนเอง เชื่อฟังและดูแลเธอเหมือนดังเป็นแม่ของตนเอง

เวลาผ่านไปหกเดือน ทุกสิ่งทุกอย่างภายใต้หลังคาบ้านนั้นกลับแปรเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง น้อยได้ฝึกตนให้ควบคุมอารมณ์ได้ดีมาก ไม่เคยมีปากเสียงกันเลยตลอดหกเดือนนี้ แม่สามีดูเหมือนจะมีเมตตาต่อเธอและเข้ากันได้เป็นอย่างดี

ในขณะที่ทัศนคติของแม่สามีที่มีต่อน้อยได้เปลี่ยนไปเช่นกัน เธอเริ่มรักลูกสะใภ้เหมือนกับลูกสาวแท้ๆ ของตัวเอง... เธอพร่ำบอกเพื่อนฝูงและคนญาติว่า น้อยเป็นลูกสะใภ้ที่ดีที่สุดและกล่าวคำชื่นชมอีกมากมาย บัดนี้ น้อย และแม่สามีรักกันดุจแม่-ลูกจริงๆ แล้ว... ฝ่ายสามีน้อยก็รู้สึกสุขใจเป็นที่สุดที่ได้เห็นภาพเหล่านั้น

และแล้ววันหนึ่ง... น้อยได้กลับไปหาลุงคำเพื่อขอความช่วยเหลืออีกครั้ง เธอละล่ำละลัก “คุณลุงคะ กรุณาช่วยหนูด้วยค่ะ หนูไม่อยากจะให้แม่ฟัวตายแล้วค่ะ... คุณลุงรู้มั๊ยคะว่า ตอนนี้แม่ฟัวหนูเปลี่ยนไปมาก ท่านดีกับหนูมากและหนูก็รักท่านเหมือนแม่จริงๆ ของหนู หนูไม่อยากจะให้ท่านตายด้วยยาพิษของหนูเลย”

ลุงคำอมยิ้มผงกศีรษะและกล่าวว่า น้อยเอ๊ย..เธอไม่มีอะไรที่ต้องกังวล ลุงไม่เคยให้ยาพิษอะไรแก่หนูเลย สมุนไพรที่ให้ไปเมื่อคราวก่อนนั้นคือยาที่บำรุงร่างกาย... ยาพิษอย่างเดียวนั้นอยู่ที่จิตใจ และทัศนคติของหนูที่มีต่อแม่ฟัวหนูต่างหาก และนั่นก็ได้รับการชำระล้างหมดแล้ว ด้วยความรักทั้งหมดทั้งมวลที่หนูมอบให้ท่าน

นิทานเรื่องนี้สอนว่า คนเราทุกคนเมื่อให้แต่สิ่งที่ดีแก่ผู้อื่น ความดีนั้นย่อมจะกลับคืนมาสู่ตนเอง แบ่งปันความสุขย่อมได้ความสุขเช่นกัน

“ยิ่งรีบยิ่งช้า”

ชายหนุ่มคนหนึ่ง อยากจะเป็นชาмуไรที่เก่งกาจ จึงไปหาอาจารย์ที่เก่งที่สุดในยุคนั้นเพื่อขอเป็นลูกศิษย์ เขาถามอาจารย์ว่าจะใช้เวลาสักกี่ปีถึงจะฝึกสำเร็จ อาจารย์ตอบว่าประมาณ ๗ ปี ชายหนุ่มชักจะรวนเร เพราะว่า ๗ ปีนี้มันเป็นเวลาмиใช่น้อย ฉะนั้น เขาขอร้องใหม่ว่าเขาจะพยายามให้สุดฝีมือสุดความสามารถ ในการศึกฝึกฝนทั้งกำลังกาย กำลังใจทั้งหมด ถ้าเป็นเช่นนั้นจะใช้เวลาสักกี่ปี อาจารย์ก็บอกว่า “ถ้าอย่างนั้น ต้องใช้เวลาสัก ๑๔ ปี”

ชายหนุ่มก็โอดครวญขึ้นมาว่า บิดาของเขาแก่มากแล้ว จะตายอยู่รอมร่อแล้ว เขาจะพยายามอย่างยิ่ง และอุทิศตนในการฝึกเพื่อให้สำเร็จเร็วๆ ให้บิดาของเขาได้เห็นฝีมือฟันดาบของเขาก่อนตาย เขาจะแสดงฝีมือการฟันดาบให้บิดาได้ชม เพื่อให้เป็นที่ชื่นใจแก่บิดา เขาจะพยายามอย่างยิ่ง ที่จะแสดงความสามารถให้ทันสนองคุณของบิดา จะต้องใช้เวลาสักเท่าไร ขอให้อาจารย์ช่วยพิจารณาดูให้ดีๆ

อาจารย์ก็บอกว่า “ถ้าอย่างนั้นต้อง ๒๑ ปี” ชายหนุ่มได้ยืนดิ่งนั้นถึงกับแข็งชีวิต แทนที่ยิ่งพยายามวันเวลาแห่งความสำเร็จจะลดลง กลับนานยิ่งขึ้น จะหาอาจารย์ที่เก่งกว่านี้ก็ได้ เขาจึงจำเป็นต้องอยู่ไปกับอาจารย์ ด้วยไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดีนั่นเอง และถูกอาจารย์ใช้ให้ทำงานโรงครัว ให้ตัดน้ำผ้าฟืน โดยไม่มีการสอนหรือพูดเรื่องฟืนดาบ

หลายวันล่วงมา วันหนึ่ง อาจารย์ก็ผลุนผลันเข้าไปในครัว และใช้ดาบไม้ฟืนใส่ชายหนุ่มทันทีโดยที่ยังไม่ทันตั้งตัวอูตลุต เขาก็ต้องต่อสู้ป้องกันตัวแบบไม่มีทางเลือก ไม่นั้นเจ็บแน่ โดยไม่เลือกวิธี ไม่ว่าจะฟันหรืออะไรก็ได้ที่อยู่ใกล้ๆ ใช้แทนดาบ หรือด้วยมือเปล่าๆ ลักพักหนึ่ง แล้วอาจารย์ก็กลับไป หลังจากนั้นอาจารย์ก็แอบเข้ามาตอนผลอและใช้ดาบไม้ทั้งตีและฟันชายหนุ่มโดยไม่เลือกวันเวลา แม้แต่ยามจะนอนก็ต้องระวังตัวเตรียมพร้อมรับมือเสมอ ถ้าผลอกก็ต้องเจ็บตัวด้วยจิตใจที่ตื่นตัว ต่อมาเขาก็กลายเป็นนักฟืนดาบที่เก่งขึ้นมาโดยไม่รู้ตัว อาจารย์บอกว่ากลับบ้านได้ คือจบหลักสูตรแล้ว และปรากฏว่า ต่อมาหนุ่มคนนี้ก็ เป็น นักดาบที่ลือชื่อของประเทศญี่ปุ่น

วิธีปราบวัชพืช

ที่วัดแห่งหนึ่ง บรรดาลูกศิษย์พากันนั่งห้อมล้อมอาจารย์เซน เพื่อขอให้อาจารย์บอกเล่าถึงความลึบของธรรมชาติ อาจารย์เซนไม่เอ่ยวาจา กลับตานั้น จากนั้นสักพักจึงโพล่งถามเหล่าสานุศิษย์ว่า “ทำอย่างไรจึงจะกำจัดวัชพืชออกจากพื้นที่โล่งนี้ได้?” บรรดาลูกศิษย์ต่างรู้สึกงง เพราะคิดไม่ถึงว่าอาจารย์จะถามคำถามพื้นๆ เช่นนี้ออกมาได้

ศิษย์ผู้หนึ่งเอ่ยตอบว่า “ใช้จอบเสียมแฉะขุดทำลายวัชพืชทิ้งไปให้หมด” เมื่ออาจารย์เซนได้ฟัง เพียงอมยิ้มไม่กล่าวอะไร

ศิษย์อีกผู้หนึ่งตอบว่า “ใช้ไฟเผา วัชพืชทั้งหมดย่อมถูกทำลายไป” อาจารย์เซนได้ฟังแล้ว ยังคงไว้ซึ่งรอยยิ้มพร้อมกับผงกศีรษะเล็กน้อย

ศิษย์คนที่สามตอบว่า “ใช้ปูนขาวโรยบนวัชพืชให้ทั่ว เท่านั้น บรรดาวัชพืชก็จะตายหมด” อาจารย์เซนยังคงยิ้มเช่นเดิม

ศิษย์คนที่สี่เห็นดังนั้นจึงกล่าวว่า “วิธีการของพวกเขาล้วนไม่ถูกต้อง เพราะล้วนไม่ได้กำจัดถึงรากวัชพืช การกำจัดวัชพืชที่ถูกต้องต้องถอนรากถอนโคน”

เมื่อเหล่าศิษย์ต่างหมดคำตอบแล้ว อาจารย์เซนจึงเอ่ยว่า “พวกเจ้าล้วนตอบได้ดี ตั้งแต่วันพรุ่งนี้เป็นต้นไป พวกเจ้าจงแบ่งที่ดินผืนนี้ออกเป็นส่วนๆ แล้วใช้วิธีการที่แต่ละคนได้เสนอมา ในการกำจัดวัชพืชส่วนของใครของมัน แล้ววันหนึ่งของปีหน้า พวกเจ้าจงมารวมตัวกันที่นี่อีกครั้ง”

หนึ่งปีผ่านไป เหล่าลูกศิษย์ต่างมารวมตัวกันอีกครั้ง แต่พื้นที่ซึ่งเดิมเต็มไปด้วยวัชพืชนั้นไม่มีแล้ว กลับกลายเป็นพืชพันธุ์ธัญญาหารเหลืองอร่ามไปทั่วผืนดิน เนื่องจากในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา บรรดาลูกศิษย์ใช้วิธีการต่างๆ นานา ล้วนไม่สามารถกำจัดวัชพืชได้อย่างหมดจด สุดท้ายจึงได้แต่ปลูกพืชพันธุ์ที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรลงไปแทนที่ เพื่อป้องกันไม่ให้วัชพืชเติบโตขึ้นมาอีก

ยามที่เหล่าศิษย์มารายล้อมอยู่นั้น พืชพันธุ์ทั้งหลายต่างกำลังสุกงอมเต็มที่ ทว่าตัวอาจารย์เซนได้ล่องลับดับขันธื้ไปก่อนหน้านั้นนานแล้ว

คำสอนสุดท้ายที่อาจารย์ได้ทิ้งไว้ให้เหล่าศิษย์ก็คือ **วิธี** กำจัดวัชพืชที่ได้ผลที่สุด มีเพียงวิธีเดียวคือปลูกพืชพันธุ์ที่ใช้ทำประโยชน์ได้ทับลงไปแทนที่ ส่วนวิธีเดียวที่จะทำให้จิตวิญญาณของตนเองไม่ว่างเปล่า คือปลูกฝังด้วยคุณธรรมอันดีงามเท่านั้น

“หลวงตากับขอทาน”

วัดแห่งหนึ่ง มีชายขอทานพิการเหลือแขนเพียงข้างเดียว เดิน
ทางมาเพื่อขออาหาร และได้พบหลวงตาเซน ผู้เป็นเจ้าของาวาส แต่เมื่อ
เอ่ยปากขออาหาร หลวงตากลับชี้มือไปยังกองอิฐที่หน้าโรงทานและ
บอกกับขอทานแขนเดียวว่า “โยมช่วยย้ายอิฐกองนั้นไปไว้ที่หลังโรง
ทานก่อนเถอะ”

ขอทานแขนเดียวได้ยินดั่งนั้นก็ไมค่อยพอใจ กล่าวว่า “ผม
เหลือแขนเพียงข้างเดียวจะย้ายอิฐได้อย่างไร ผมมาขออาหาร หาก
ท่านไม่ยากให้ท่านก็ไม่มีไร ผมไปขอที่อื่นก็ได้”

หลวงตาเซนไม่พูดอะไร เพียงแต่เดินไปยกก้อนอิฐโดยใช้แขน
เพียงข้างเดียว จากนั้นค่อยกล่าวด้วยน้ำเสียงเรียบๆ ว่า “งานประเภท
นี้ ถึงมีแขนข้างเดียวก็สามารถทำได้”

ขอทานแขนเดียว ด้วยความหิวและต้องการอาหารจึงได้แต่ทำตาม โดยค่อยๆ ย้ายก้อนอิฐไปยังหลังโรงงาน ทีละก้อน ทีละก้อน ใช้เวลาพักใหญ่จึงย้ายก้อนหินได้หมดกอง หลังจากนั้น หลวงตาเซนก็มอบเงินค่าตอบแทนให้กับขอทานจำนวนหนึ่ง ขอทานคาดไม่ถึงว่าจะได้เงิน จึงดีใจมากและกล่าวคำ “ขอบคุณ ขอบคุณ” ไม่หยุด

หลวงตาเซนจึงตอบว่า “ไม่ต้องขอบคุณอาตมา เพราะเงินนี้มาจากน้ำพักน้ำแรงของโยมเอง” ขอทานรู้สึกปลื้มใจมาก ที่ได้เงินจากน้ำพักน้ำแรงของตนเอง จึงเอ่ยด้วยความสำนึกว่า “ผมจะจดจำวันนี้เอาไว้” จากนั้นจึงก้มตัวน้อมคำนับด้วยความสำนึกในบุญคุณก่อนอำลาจากไป

ผ่านไปหลายวัน มีขอทานอีกคนหนึ่งเดินทางมาขอทานที่วัดนี้ หลวงตาเซนก็พาขอทานผู้นี้เดินมาที่หลังโรงงานและชี้ไปยังกองอิฐ และกล่าวว่า “โยมช่วยย้ายอิฐกองนั้นไปยังหน้าโรงงานก่อนเถอะ” แต่ขอทานผู้มีแขนขาครบผู้นี้กลับไม่สนใจคำกล่าวของหลวงตา ได้แต่หันกายจากไปโดยพลันแบบไม่ค่อยพอใจ

บรรดาพระในวัดเห็นดังนั้นจึงเอ่ยถามหลวงตาเซนว่า “คราวก่อนหลวงตาให้ขอทานย้ายอิฐมายังหลังโรงงาน ทำไมวันนี้กลับคิดที่จะให้ขอทานอีกผู้หนึ่งย้ายอิฐกลับไปหน้าโรงงาน ที่แท้แล้วหลวงตาอยากให้นำก้อนอิฐไปไว้ที่ใดกันแน่?”

หลวงตาเซนตอบพระลูกศิษย์เพียงสั้นๆ ว่า “อิฐวางไว้หน้าโรงงานหรือหลังโรงงานล้วนไม่ต่างกัน ทว่าจะย้ายหรือไม่ย้ายต่างหากที่สำคัญสำหรับขอทานเหล่านั้น”

กาลเวลาผ่านไปนานหลายปี วันหนึ่งปรากฏคนผู้หนึ่งทำทางภูมิฐานเดินทางมาที่วัด คนผู้นี้มีแขนเพียงข้างเดียว ที่แท้ก็คือขอทานแขนเดียวเมื่อหลายปีก่อน ซึ่งนับตั้งแต่วันที่เขาพบหลวงตาในครั้งนั้น

เขาจึงค่อยๆ ได้รู้ถึงคุณค่าในตัวเอง จากนั้นจึงหาทางประกอบสัมมา
อาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย จนในที่สุดได้พบกับสำเร็จในชีวิต
สามารถสร้างฐานะจนร่ำรวย ส่วนขอทานอีกคนหนึ่งนั้นยังคงเป็น
ขอทานอยู่เรื่อยมาเพราะคิดได้แค่นั้นเอง

เชื่อมั่นในตนเอง รู้คุณค่าในตนเอง และพึ่งพาตนเอง คือ
คุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการเป็นมนุษย์

หลวงปู่ดีเนาะ ผู้มองโลกในแง่ดี

มีพระรูปหนึ่ง มีผู้คนศรัทธาแน่นถือมาก ท่านเป็นคนมองโลกในแง่ดี ไม่ว่าจะเจอเรื่องทุกข์หรือเรื่องร้ายแรงแค่ไหนก็ไม่ทำให้หวั่นไหว ขอทานเพื่อน ๆ ก็ลายถนมิตร มาร่วมมองโลกในแง่ดีกับหลวงปู่ผู้มีอารมณ์ดี ณ บัดนี้

เช้าวันหนึ่งหลวงปู่ออกเดินบิณฑบาต บังเอิญพวกเด็กๆ กำลังทะเลาะกัน ขว้างก้อนหินใส่กัน เกิดพลาดก้อนหินมาโดนหลวงปู่ที่หน้าผากจนแตกและมีเลือดไหลออกมาก พวกชาวบ้านตกใจมาก รีบพากันพยายามห้ามเลือด แล้วก็บ่นด่าทอเด็กจอมซนด้วยอารมณ์โกรธ และกล่าวขอภัย หลวงปู่กลับตอบว่า “ดีเนาะที่ตาไม่บอด”

ครั้งหนึ่ง โยมมานิมนต์ท่านไปเทศน์ที่บ้าน บอกท่านว่าจะมารับแต่เช้า หลวงปู่ก็นั่งรอจนสายโยมก็ไม่มาสักที ท่านจึงว่า “ไม่มา ก็ดี เหมือนกันเนาะ เราฉันข้าวของเราดีกว่า” ท่านฉันข้าวได้ไม่ก็คำ โยมก็

มารับพอดี และขอโทษที่มาช้า เหตุเพราะว่ารถมันเสีย หลวงปู่จึงหยุดฉัน “ก็ดีเนาะ ไปฉันที่งานเนาะ”

หลวงปู่นั่งรถไปได้สักพัก รถก็ดับไปตื้อๆ คนขับบอก “รถเสียครับ” หลวงปู่ก็ว่า “ดีเนาะ ได้หยุดพักชมวิวนะ” คนขับลงมือซ่อมรถทันทีแต่ทำอะไรเครื่องก็ไม่ติด จึงวานให้หลวงปู่ช่วยเข็นรถ ความจริงหลวงปู่อายุมากแล้ว ชาวบ้านได้ไม่ก็คำ แต่แทนที่จะบ่น ท่านกลับยิ้ม บอกว่า “โอ้ดีเนาะ ได้ออกกำลังเนาะ” แล้วท่านก็ออกแรงช่วยเข็นรถจนวิ่งได้ ปรากฏว่ากว่าจะถึงบ้านงานก็เลยเที่ยงแล้ว หมดเวลาฉันอาหารไปแล้ว เป็นอันว่า วันนั้นหลวงปู่อดทั้งสองมื้อ

แต่เนื่องจากได้เวลาเทศน์แล้วเจ้าภาพจึงนิมนต์ท่านขึ้นเทศน์ทันที หลวงปู่ก็บอกว่า “ดีเนาะ” มาถึงก็ได้ทำงานเลยเนาะ” ว่าแล้วท่านก็ขึ้นธรรมมาสน์เทศน์จนจบ ศิษย์ชงกาแฟถวาย แต่เพลอดักเกลือใส่แทนน้ำตาล หลวงปู่ดื่มกาแฟไปได้หน่อยก็บอกโยมว่า “ดีเนาะ” แล้วก็วางธรรมเนียมของญาติโยมที่ศรัทธาเกจอาจารย์ เวลาท่านฉันอะไรเหลือลูกศิษย์ก็อยากได้บ้าง ถือเป็นสิริมงคล แต่ลูกศิษย์ดื่มกาแฟแค่อีกแรกเท่านั้นก็พ่นพรวดออกมา

“เค็มปีเลยหลวงปู่ ฉันเข้าไปได้ยังไง!”

“ดีเนาะ ฉันกาแฟหวานๆ มานาน” หลวงปู่ว่า “ฉันเค็มๆ มั่งก็ดีเหมือนกัน”

ไม่ว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับท่าน จะแยะแค่ไหน หลวงปู่ก็มองเห็นแต่แง่ดี ท่านจึงไม่มีความทุกข์เลย อะไรๆ ก็ดีเนาะหมด

หลวงปู่ดีเนาะมิใช่เป็นพระธรรมดาๆ หากเป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่มีชื่อของจังหวัดอุดรธานีที่ใครๆ ก็รู้จัก ท่านเป็นเกจอาจารย์ชื่อดัง มีลูกศิษย์ลูกหามากมาย ท่านจึงมีผู้คนนำเงิน ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ

มาถวายอยู่เป็นประจำ จนเป็นที่หมายตาของโจรผู้หนึ่ง และแล้วอยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่หลวงปู่กำลังไหว้พระสวดมนต์อยู่ โจรผู้มีประวัติดีปล้นฆ่าเจ้าทรัพย์อย่างโชกโชนก็บุกเข้าประชิดตัว พร้อมกับพูดจาข่มขู่ทันที “นี่คือการปล้น อย่าได้ซัดซิ่นนะไม่งั้นตาย”

หลวงปู่ยังยิ้มกับโจรด้วยอารมณ์ดี และไม่มีอาการสะทกสะท้านแต่อย่างใด ท่านกล่าวกับโจรอย่างนิ่มนวลว่า “ปล้นก็ดีเนาะ”

โจรซักจะแปลกใจในคำพูดและท่าทีของหลวงปู่ ...

โจรจึงพูดตะคอกว่า “ถูกปล้นทำไมถึงว่าดีล่ะ”

หลวงปู่ตอบว่า “ทำไมจะไม่ดีล่ะ ก็ข้าต้องทนทุกข์ทรมานเผ่าไอ้สมบัดบ้ายๆ พวกนี้ตั้งนานแล้ว เอ็งเอาไปเสียให้หมด ข้าจะได้ไม่ต้องเผ่ามันอีก”

โจรพูดข่มขู่อีก “ไม่ใช่ปล้นอย่างเดียว นั่นต้องฆ่าอีกด้วย เพื่อปิดปาก

หลวงปู่ก็ตอบเหมือนเดิม “ถูกฆ่าก็ดีเนาะ”

โจรซักรู้สึกแปลกใจมากจึงถามว่า “ถูกฆ่ามันจะดีได้อย่างไรล่ะ”

หลวงปู่ตอบ “ข้าเน่มันแก่แล้วอยู่มานาน ตายเสียได้ก็ดี จะได้ไม่ทุกข์ ไม่ต้องคอยดูแลสังขารร่างกายที่เสื่อมโทรม”

โจรฟังแล้วเกิดใจอ่อนจึงบอกว่า “ถ้าอย่างนั้นฉันไม่ฆ่าหลวงปู่ก็ได้”

หลวงปู่ก็พูดเหมือนเคย “ไม่ฆ่าก็ดีเนาะ”

โจรถามแบบสงสัยและขឹងใจ “ทำไมฆ่าก็ดี ไม่ฆ่าก็ดี”

หลวงปู่ตอบว่า “การฆ่ามันเป็นบาปเป็นกรรม เ็งจะต้องชดใช้
เวรกรรมทั้งชาตินี้และชาติหน้า อย่างน้อยพวกตำรวจเขาจะต้องตาม
จับเ็งเข้าคุกเข้าตะราง หรือไม่เ็งก็ถูกฆ่าตาย ตายแล้วก็ยังคงทนกร
อีก”

โจรได้ฟังแล้วจึงเปลี่ยนใจ “ถ้าอย่างนั้นฉันไม่ปล้นหลวงปู่แล้ว”

หลวงปู่ก็ตอบอีกว่า “ไม่ปล้นก็ดีเนาะ” แล้วโจรก็จากไปด้วยดี

หลวงปู่ดีเนาะ หรือ พระเทพวิสุทธาจารย์ เกิด พ.ศ. ๒๔๑๕
ท่านเป็นเจ้าของวัดมัชฌิมาวาส ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๑ จนกระทั่ง
พ.ศ. ๒๕๑๓จึงได้ถึงแก่มรณภาพลง ตรงกับวันที่ ๑๐ มีนาคม
๒๕๑๓ เวลา ๐๙.๑๐น. ด้วยโรคชรา รวมอายุหลวงปู่ได้ ๙๘ ปี
เป็นเจ้าอาวาส ๖๓ ปี พรรษาได้ ๗๖ พรรษา ข้อคิดของท่านคือ
“มองโลกในแง่ดีแล้วชีวิตจะมีสุข”

อย่างนั้นเองรี

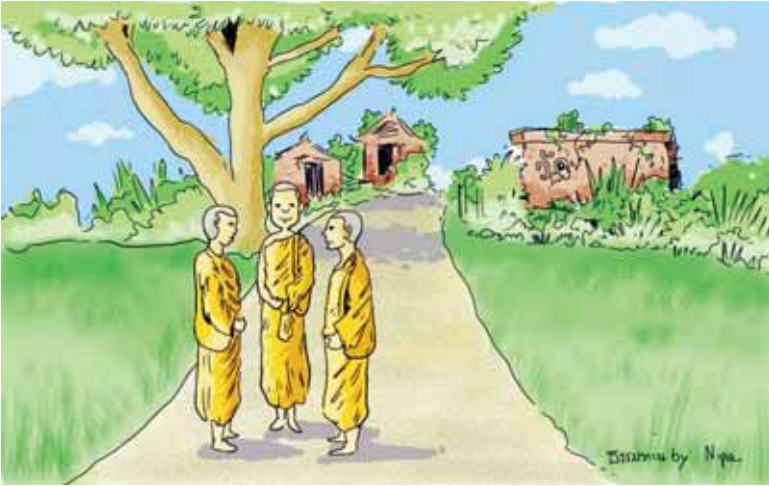
มีพระอาจารย์เซ็นนามว่าสะกุอิน ท่านได้ชื่อว่าเป็นผู้ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย และเป็นที่น่าถือของคนทั่วไป ณ ที่ไถลั่วตของท่านนั้น มีร้านขายของชำอยู่ร้านหนึ่ง เจ้าของร้านมีลูกสาวที่สวยงามคนหนึ่ง อยู่ต่อมาปรากฏว่าลูกสาวเกิดตั้งครรภ์ โดยไม่รู้ว่าใครเป็นพ่อของเด็กในท้อง พ่อแม่โกรธลูกสาวมาก ถึงกับลงมือฆีเยนต์ เธอก็ไม่ยอมบอกว่าใครคือพ่อของเด็กในท้อง

พ่อแม่ของหญิงสาวจึงคาดคั้นจากเธอและบังคับขู่เข็ญหนักเข้า จนในที่สุดเธอก็หลุดปากออกมาว่า พ่อของเด็กคือ "ท่านอาจารย์สะกุอิน" ทั้งสองตายายจึงไปหาท่านอาจารย์สะกุอินที่วัดด้วยความโกรธจัด แล้วด่าว่าท่านอย่างเสียๆ หายๆ แต่อาจารย์สะกุอินก็พูดเพียงสั้นๆ ว่า "อย่างนั้นเองรี"

พอหญิงสาวคลอดลูกออกมา ปรากฏว่าเด็กคนนั้นเป็นผู้ชาย สองตายายจึงหอบหิ้วมาให้ท่านอาจารย์ชะกุนลินเลี้ยง มาถึงตอนนีข่าวในทางที่เสียหายได้แพร่ไปถึงหูชาวบ้าน ครั้ที่มิต่ออาจารย์ชะกุนลินได้เลื่อนไปหมดแล้ว เพราะความเข้าใจผิดที่พวกเขาได้ตัดสินท่าน แต่อาจารย์ชะกุนลินก็ไม่ได้ทุกข์อะไร ยังคงบำเพ็ญภาวนาตามปกติ และมึงานเพิ่มขึ้นอีกอย่าง คือเลี้ยงเด็กน้อยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพโดยการดูแลเอาใจใส่อย่างดี

หนึ่งปีผ่านไปเด็กน้อยเริ่มโตขึ้น หน้าตาน่ารักน่าชังพร้อมกับชื่อเสียงที่ค่อยยับบั้นปีของอาจารย์ชะกุนลิน จนหญิงสาวผู้เป็นแม่ของเด็กทนเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ไหว และเกิดสำนึกผิด จึงสารภาพแก่พ่อแม่ตัวเองว่า พ่อของเด็กที่แท้จริงนั้นคือหนุ่มขายปลาในตลาดหาใช่อาจารย์ชะกุนลินไม่

สองตายายได้ฟังดังนั้นแล้ว ตกใจแทบช็อกที่ตัวเองใส่ร้ายป้ายสีอาจารย์ชะกุนลินผู้บริสุทธิ์เพียงฝ่ายเดียว จึงรีบไปขอโทษในความผิดที่ทั้งสองได้ทำลงไปอย่างยืดยาวและจริงใจ และขอรับเด็กที่เป็นหลานกลับบ้านด้วย อาจารย์ชะกุนลินก็ส่งเด็กให้พร้อมกล่าวเพียงถ้อยคำสั้นๆ เช่นเดิมว่า “อย่างนั้นเองรี”

อะไร? เป็นเหตุให้วัดร้าง

วัดป่าแห่งหนึ่งอดีตเคยเจริญรุ่งเรือง มีครูบาอาจารย์ชื่อดังเป็นที่รู้จักของคนทั่วประเทศไทย บัดนี้ได้กลายเป็นวัดร้าง หญ้าและวัชพืชต่างๆ ขยายพันธุ์ปกคลุมไปทั่ว พระประธาน และพระพุทธรูปอีกหลายองค์ล้วนมีแต่คราบฝุ่นหนาแน่นและใยแมงมุมเกาะเต็มไปหมด สิ่งของและเครื่องใช้ต่างๆ ล้วนเก่าชำรุดทรุดโทรม ที่พัทสงฆ์ - แม่ชี และญาติโยม ล้วนเป็นที่อยู่ของสัตว์ต่างๆ เช่น หนู ค้างคาว ตู๊กแกมด ปลวก โรงครัวที่ครั้งหนึ่งเคยทำอาหารรองรับผู้มาเยือนจำนวนหลายร้อยคน บัดนี้เหลือเพียงแค่ความทรงจำ บรรยากาศช่างเงียบเหงา วังเวงยิ่งนัก

พระสามรูป เดินทางผ่านมาและพบกันโดยบังเอิญที่วัดนี้ “อะไรเป็นสาเหตุให้วัดที่อดีตเคยรุ่งเรืองร้างได้” ไม่รู้ว่าใครเป็นผู้เริ่มถาม “คงเป็นเพราะพระในวัดซี้เกียจกระมัง” พระ ก. กล่าว

“คงเป็นเพราะพระในวัดไม่ยอมแสวงหาความรู้และศึกษาพระธรรมวินัยกรรมัง” พระ ข. กล่าว

“คงเป็นเพราะพระในวัดไม่ยอมปฏิบัติธรรม จึงไม่สำรวมขาดสติกรรมัง” พระ ค. กล่าว

พระทั้งสามต่างถกเถียงกันอยู่พักใหญ่ ต่างคนก็ว่าความคิดของตนถูกกว่า และหาข้อสรุปไม่ได้ ทั้งสามจึงตัดสินใจที่จะพักอยู่วัดนี้เพื่อช่วยกันบูรณะวัดตามความสามารถของตน และเพื่อพิสูจน์ว่าใครจะประสบผลสำเร็จมากที่สุด

พระ ก. เก่งทางด้านช่าง จึงเริ่มซ่อมแซมวัดและทาสีใหม่ ทำให้น่าอยู่ น้ำไหล ไฟสว่าง

พระ ข. เก่งด้านเทศน์ จึงชักชวนคนให้มาวัดเพื่อฟังธรรมและถือศีล

พระ ค. เก่งด้านกรรมฐาน จึงชักชวนญาติโยมเข้าวัดมาเจริญสติสร้างความรู้สึกรู้ตัว

ในเวลาไม่นาน วัดป่าแห่งนี้ก็กลับมาเจริญรุ่งเรืองอีกครั้ง ญาติโยม แม่ชี ก็เริ่มหลั่งไหลมา ถือศีล ภาวนา อย่างไม่ขาดสาย

จากที่ใกล้และมาจากแดนไกล ผ่านมาหลายเดือน และแล้วอยู่มาวันหนึ่ง “เป็นเพราะฉันต่างหาก ที่เทศน์สั่งสอนโยมให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ และรักษาศีล คนถึงมาวัดมากมายน” พระ ก. กล่าว

“เป็นเพราะฉันต่างหาก ที่ขยันดูแลบริหารงาน ทำให้วัดสะอาดร่มรื่นน่าอยู่ น้ำไหล ไฟสว่าง ห้องน้ำสะอาด ใครมาเยือนก็ประทับใจและชอบใจวัดที่บริบูรณ์เพียบพร้อม” พระ ข. กล่าว

“เป็นเพราะฉันต่างหากที่ชักชวนโยมมาฝึกสติสร้างความรู้สึกตัว ทำให้โยมมีสติและเกิดศรัทธาในตัวฉัน จึงเป็นเหตุให้ผู้คนมาวัดกัน มากมาย” พระ ค. กล่าว

พระทั้งสามต่างถกเถียงกันคอบเป็นเอ็น ไม่มีใครยอมใคร ต่อมา ญาติโยมก็รู้สึกเริ่มเอือมระอาพระทั้งสาม และเริ่มลดจำนวนเข้าวัดลงเรื่อยๆ ความเจริญรุ่งเรืองก็หายไป ความเสื่อมก็เข้ามาแทน

ในวันที่พระทั้งสามตัดสินใจแยกย้ายไปคนละทิศละทางนั้น พวกเขาได้ข้อสรุปที่เหมือนกันว่า...สาเหตุที่วัดร้างนั้น ไม่ใช่เพราะไม่ใช่พระที่เกียจ พระไม่ชวนชวนหาความรู้ หรือไม่สำรวจ แต่เป็นเพราะ.... (พระสงฆ์ไม่สฆานฉันท์ต่างหาก)

นิทานเรื่องนี้สอนให้เราสามัคคีกัน ตั้งแต่ ครอบครัว, วัด, หมู่บ้าน, ตำบล, อำเภอ, จังหวัด, ชาติ, โลก ที่ได้มีความสามัคคี ที่นั่นเจริญรุ่งเรือง และอยู่กันแบบผาสุก ที่ได้ขาดความสามัคคี ที่นั่นมีแต่ความเสื่อม และอยู่กันแบบไม่มีความสุข เช่น ทะเลาะวิวาท เป็นต้น เพราะความสามัคคีของหมู่คณะ นำมาซึ่งความสุข

นิทาน ลีโอะ ตอลสตอย เรื่องอะไรสำคัญที่สุด

พระราชองค์หนึ่ง ครุ่นคิดถึงปัญหา ๓ ข้อ มาเป็นเวลานาน พระองค์คิดว่าถ้าตอบคำถามนี้ได้ จะทำให้ทำอะไรไม่ผิดพลาดเลย คำถาม ๓ ข้อนี้ คือ

๑. เวลาไหนที่สำคัญที่สุด
๒. ใครคือคนที่สำคัญที่สุด
๓. ภารกิจอะไรที่สำคัญที่สุด

พระราชารับสั่งให้ป่าวประกาศไปทั่วอาณาจักรของพระองค์ว่า ใครก็ตามที่สามารถตอบคำถาม ๓ ข้อนี้ได้ จะได้รับรางวัลมหาศาล คนทั้งหลายเมื่อได้อ่านประกาศนั้นแล้ว ต่างก็พากันเดินทางมุ่งมายังวังของพระราชาทันที แต่ละคนก็มีคำตอบที่แตกต่างกันออกไป พระราชา

ไม่พอพระทัยคำตอบไหนเลย เพราะว่ามันแตกต่างกันไปหมด และก็เลยไม่มีใครได้รับรางวัล

หลังจากคิดทบทวนอยู่หลายคืน พระราชาก็ตัดสินใจตัดสินพระทัยที่จะไปหาฤๅษีคนหนึ่งผู้อาศัยอยู่บนเขา และว่ากันว่าเป็นผู้รอบรู้ในทุกๆ ด้าน พระราชาปรารถนาที่จะไปตรัสถามคำถามของตน ทั้งๆ ที่รู้ว่าฤๅษีนั้นจะต้อนรับแต่เฉพาะคนยากจนเท่านั้น ไม่ยอมต้อนรับคนร่ำรวยหรือผู้มีอำนาจราชศักดิ์ พระองค์จึงต้องปลอมตัวเป็นชาวนาธรรมดา และสั่งองครักษ์ให้คอยอยู่ที่เชิงเขา โดยที่พระองค์ทรงได้เนนเขาขึ้นไปพบฤๅษีตามลำพัง

พอมาถึงที่อยู่ของ “ผู้รู้” ที่ว่านั้น พระราชาก็ทรงพบว่าฤๅษีกำลังขุดดินอยู่ในสวนหน้ากระท่อมเล็กๆ ของตน เมื่อฤๅษีแลเห็นคนแปลกหน้าก็ผงกหัวเป็นการต้อนรับ แล้วก็ขุดดินต่อไป เห็นได้ชัดว่าการใช้แรงนั้นเป็นงานหนัก เพราะฤๅษีนั้นชรามากแล้ว แต่แต่ละครั้งที่จอบฟันลงไปพลิกดินขึ้นมา ท่านจะต้องหอบแรงๆ ทุกครั้งไป

พระราชาเข้าไปหาแล้วตรัสว่า “ผมมาที่นี่เพื่อขอความช่วยเหลือจากท่าน ขอให้ท่านช่วยแก้ปัญหา ๓ ข้อของผม คือ

๑. เวลาไหน ที่สำคัญที่สุด
๒. ใคร คือคนที่สำคัญที่สุด
๓. ภารกิจอะไร ที่สำคัญที่สุด

ฤๅษีฟังคำถามด้วยความเอาใจใส่แต่ไม่ได้ตอบ เพียงแต่เอามือตบไหล่พระราชาเบาๆ และก็ขุดดินต่อไป พระองค์ตรัสว่า “ท่านคงเหนื่อยมาก มาให้ผมได้ช่วยท่านเถอะ” ฤๅษีขบใจ แล้วก็ส่งจอบให้ จากนั้นก็นั่งพักบนพื้นดินนั้น

หลังจากชุดไปได้ ๒ ร่อง พระราชาก็หยุดและหันมาถามปัญหา ทั้ง ๓ อีกครั้งหนึ่ง ฤๅษีก็ได้ตอบอีก แต่ยืนขึ้นและชี้มือไปที่จอบ และบอกว่า “หยุดพักได้แล้วละ ฉันทำต่อไปได้แล้ว” แต่พระราชาก็ไม่ส่งจอบให้และชุดดินต่อไป ชั่วโมงหนึ่งผ่านไปแล้วก็สองชั่วโมง จนอาทิตย์ลับไปหลังภูเขา พระราชาทรงวางจอบลงและหันมาตรัสกับฤๅษีว่า “ผมมาที่นี่เพื่อขอร้องให้ท่านช่วยตอบคำถามของผม หากท่านไม่สามารถตอบได้ โปรดบอกให้ผมรู้ด้วย ผมจะได้กลับบ้านของผม”

ฤๅษีเงยหน้าขึ้นและถามว่า “เธอได้ยินเสียงใครกำลังวิ่งมาทางนี้หรือเปล่า” พระราชาหันไปทอดพระเนตร ทันใดนั้นทั้งสองก็แลเห็นชายมีเคราขาวคนหนึ่งโผล่ออกมาจากป่าละเมาะ ชายคนนั้นวิ่งเตลิดมา มือทั้งสองกุมบาดแผลชอกเลือดที่ท้อง เขาวิ่งตรงมายังพระราชาก่อนที่จะล้มลงสิ้นสติไปตรงพื้นดินนั้น พอเปิดเสื้อผ้าออก ทั้งราชาและฤๅษีก็แลเห็นบาดแผลลึกที่หน้าท้องของชายผู้นั้น พระราชาได้ทรงทำความสะอาดบาดแผล แล้วเอาฉลองพระองค์พันแผลให้ เพียงประเดี้ยวเดียว เลื่อนนั้นก็ชอกไปด้วยเลือดเพราะเลือดไหลไม่หยุด พระองค์ก็เลยเอาเลื่อนนั้นออกมาซัก บิดให้แห้งแล้วพันแผลอีกเป็นครั้งที่สอง และทำอยู่อย่างนั้น จนกระทั่งเลือดหยุดไหล

เมื่อคนเจ็บฟื้น ได้สติ ก็ร้องขอน้ำ พระราชารีบวิ่งไปที่ลำธาร ตักน้ำใสสะอาดมาให้เหยือกหนึ่ง ขณะนั้นดวงตะวันลับฟ้าไปแล้ว และอากาศหนาวยามค่ำคืนเริ่มแผ่คลุมไปทั่ว ฤๅษีช่วยพระราชานำคนเจ็บเข้ามาในกระท่อมและให้นอนบนเตียงของตน ชายคนนั้นปิดตาลงและนอนหลับไป พระราชาเองก็ประทับฟังประตูกระท่อมหลับไปเช่นกัน ด้วยความเหนื่อยอ่อนจากการป็นเขาและการชุดดินทั้งวัน และมาตื่นบรรทมขึ้นเมื่อตะวันโผล่พ้นขอบฟ้าแล้ว พระองค์ทรงลี้ไปชั่วขณะว่า พระองค์เสด็จมาอยู่ที่ไหนและมาทำอะไร ทรงทอดพระเนตรไปที่เตียง

คนเจ็บทันที และก็พบว่าชายผู้นั้นกำลังจ้องมองมายังตนอย่างฉงนฉงาย พอเห็นพระราชชา ชายผู้นั้นก็ครวญครางออกมาอย่างแผ่วเบาว่า “ได้โปรดประทานอภัยโทษให้แก่ข้าพระองค์ด้วย”

“แต่เธอทำอะไรเล่าที่ฉันจะต้องให้อภัย” พระราชาตรัสถามกลับ

“ท่านไม่รู้จักข้าพระองค์ แต่ข้าพระองค์รู้จักท่านดี พี่ชายของข้าพระองค์ถูกฆ่าตายเมื่อสงครามครั้งที่ผ่านมา และทรัพย์สินสมบัติถูกริบหมด ข้าพระองค์จึงถือว่าท่านคือศัตรูคู่อาฆาตและได้ปฏิญาณไว้ว่าจะต้องล้างแค้นให้ได้ เมื่อทราบข่าวว่าท่านขึ้นมาหาฤๅษีตามลำพัง ข้าพระองค์จึงตั้งใจจะดักฆ่าท่านเสียตอนท่านเสด็จกลับ แต่รออยู่นานไม่เห็นท่าน ข้าพระองค์จึงออกจากที่ซุ่มกำบังเพื่อตามหา แต่แทนที่จะพบท่าน ข้าพระองค์กลับไปเจออาหารองครักษ์ของท่านเข้า พวกนั้นจำข้าพระองค์ได้ และเข้าจับกุมข้าพระองค์จนถูกมีดบาดเจ็บนี้แหละ แต่ข้าพระองค์ยังโชคดีที่หนีรอดการจับกุมได้และวิ่งมาที่นี่ ถ้าไม่ได้พบท่าน ป่านนี้ข้าพระองค์คงตายไปแล้ว ข้าพระองค์ตั้งใจจะฆ่าท่าน แต่ท่านกลับช่วยชีวิตข้าพระองค์ไว้ ข้าพระองค์รู้สึกละอายใจ และสำนึกในพระคุณอย่างบอกไม่ถูก หากข้าพระองค์มีชีวิตอยู่ต่อไป ขออุทิศชีวิตช่วงที่เหลือนี้รับใช้ท่านตลอดไป และจะสั่งสอนลูกหลานให้ทำเช่นเดียวกันด้วย ขอโปรดประทานอภัยให้ข้าพระองค์ด้วยเถิด”

พระราชาดีพระทัยยิ่งนักที่ศัตรูได้กลับมาเป็นมิตรอย่างง่ายดาย นอกจากจะประทานอภัยแล้ว ยังทรงสัญญาที่จะคืนทรัพย์สินสมบัติที่ริบมาจากชายผู้นั้น ตลอดจนจัดส่งแพทย์และคนใช้ไปคอยรักษาพยาบาล จนกว่าเขาจะหายเป็นปกติอีกด้วย พอสั่งทหารให้นำชายผู้นั้นไปส่งบ้านแล้ว พระราชาก็เสด็จกลับมาหาฤๅษีอีกครั้ง เพื่อทวนคำถามเป็นครั้งสุดท้าย และพบว่าฤๅษีกำลังหว่านเมล็ดพืชลงในแปลงดินที่ขุดไว้เมื่อวาน

ฤๅเงยหน้าขึ้นและหันมาทางพระราชินี “คำถามของท่านได้
รับคำตอบหมดแล้วนี่”

“อย่างไรกัน” พระราชินีทรงถามด้วยความมุงนง

“เมื่อวานนี้ ถ้าท่านไม่เกิดความสงสารสังขารของฉัน และลงมือ
ช่วยฉันซูดิน ท่านก็คงถูกทำร้ายโดยชายผู้นั้นตอนขากลับ และคง
ต้องโทมนัสใจอย่างมากที่ไม่ได้พักอยู่กับฉัน ดังนั้นเวลาที่สำคัญที่สุด
ตอนนั้นก็คือเวลาที่ท่านซูดิน บุคคลที่สำคัญที่สุดก็คือตัวฉัน และ
ภารกิจที่สำคัญที่สุดก็คือการช่วยฉันซูดิน จากนั้นเมื่อชายบาดเจ็บผู้
นั้นวิ่งมา เวลาที่สำคัญที่สุดก็คือตอนที่ท่านช่วยพยาบาลเขา เพราะมี
ฉะนั้นเขาก็จะต้องตายไป และท่านก็จะหมดโอกาสที่จะได้กลับเป็น
มิตรกับเขา และเช่นเดียวกัน บุคคลสำคัญที่สุดก็คือชายผู้นั้น และ
ภารกิจสำคัญที่สุดก็คือการรักษาพยาบาลเขา”

“จงจำไว้ว่า มีเวลาที่สำคัญที่สุดเวลาเดียวคือ “ปัจจุบัน” ช่วง
ขณะปัจจุบันเท่านั้นที่เป็นเวลาที่เราเป็นเจ้าของอย่างแท้จริง
บุคคลที่สำคัญที่สุดก็คือคนที่เรากำลังติดต่อกับอยู่ คือคนที่อยู่
ต่อหน้าเรา เพราะเราไม่รู้ว่าจะในอนาคตเราจะมีโอกาสได้ติดต่อกับ
ใครอีกหรือไม่ และภารกิจที่สำคัญที่สุดก็คือ การทำให้คนที่อยู่
อยู่กับเราขณะนั้นๆ มีความสุข เพราะนั่นเป็นภารกิจอย่าง
เดียวของชีวิต”

อากงสอนหลาน

ณ บ้านหลังหนึ่ง มีชายชราชาวจีนแก่ๆ เรียกว่าอากงหรือปู่อยู่คนหนึ่ง วันนี้อากงจะสอนข้อคิดอะไรบางอย่างให้หลานๆ ตามประสาคนแก่ อากงจึงเรียกหลานๆ ทั้งสี่มานั่งล้อมโต๊ะสี่มุม แล้วบอกหลานทั้งสี่ว่า เอาละหลานๆ ตอนนี้อยู่หลับตานะ หลับตาสิ พอหลานๆ หลับตา อากงก็เดินเข้าไปห้องเก็บของ แล้วหยิบโคมไฟเก่าๆ มาอันหนึ่ง

อากงเปิดฝาครอบจุดไฟแล้วปิดฝาครอบ แล้วอากงก็บอกหลานทั้งสี่ว่า สิมตาขึ้น แล้วบอกอากงชี้ว่า โคมไฟสีอะไร? เด็กทั้งสี่ สิมตาขึ้น และตอบไล่ๆ กัน แต่ตอบไม่เหมือนกันและเริ่มทะเลาะกัน

คนที่นั่งด้านหนึ่งบอกว่า สีแดง อีกด้านหนึ่งบอกว่า เขียว สีเหลือง และน้ำเงิน ตามลำดับ ทั้งสี่ทะเลาะกันพักหนึ่ง ก็มีเด็กคนหนึ่งถามอากงว่า “อากงทำไมของอย่างเดียวกันมีตั้งหลายสี” อากงก็เลยบอกว่า

เดี๋ยวนะ อากงจะทำอะไรให้ดู อากงเดินมาที่โต๊ะ หยิบฝาครอบ แล้ว หมุนให้ดูปรากฏว่า ฝาครอบสีด้านสีสี่ แดง เหลือง เขียว น้ำเงิน

หลังจากนั้นอากงก็บอกว่า “อ้า ตอนนี่บอกอากงซี โคมไฟสีอะไร?” หลานๆ ตอบเหมือนกัน “คือสีของเปลวไฟ”

อากงเลยบอกว่า “เอาละ หลาน อากงถามอะไรซักสองข้อนะ”

ข้อที่ ๑ เมื่อสักครู่นี้ครั้งแรก ใครผิด หลานตอบว่า “ไม่รู้” อากงบอกว่า “รู้ว่าอากงผิด อากงเลยบอกอีกว่า ฟังนะ เจ้าทั้งสี่นี้ตั้งอยู่ในที่เดียวกันมองของอย่างเดียวกัน ในเวลาเดียวกัน ยังเห็นไม่เหมือนกันเลย ทำไม? ทำไมถึงไม่มีใครผิดล่ะ”

อากงเลยบอกว่า “ก็เพราะคนทุกคนมองจากมุมมองของตัวเอง เห็นในสิ่งที่ตัวเองเห็น แต่ถ้าเจ้าอยากเข้าใจว่าทำไมคนอื่นเห็นอย่างที่เขาเห็น เจ้าก็เดินไปมองที่มุมมองของเขา แล้วเราก็จะเห็นอย่างที่เขาเห็น แต่ถ้าลองนึกภาพนะ เจ้าทั้งสี่นี้ตั้งอยู่ที่เดียวกัน มองของอย่างเดียวกัน ในเวลาเดียวกัน ยังเห็นไม่เหมือนกันเลย ในอนาคตเวลาที่อยู่ในสังคม เป็นไปได้ไหม คนก็มองสิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน

เพราะฉะนั้น เวลาที่คนคิดไม่เหมือนเรา ใครผิด?

ในอนาคตนะ เวลาที่เจ้าคิดไม่เหมือนคนอื่น อย่าไปโกรธว่าเขาผิด อย่าไปกลัวว่าตัวเองผิด เพราะคนแต่ละคนก็เห็นสิ่งต่างๆ จากขอบข่ายประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมของตนเอง แต่ถ้าเจ้าอยากเข้าใจว่า ทำไมคนอื่นถึงคิดแบบนั้น เจ้าก็เดินไปมุมมองของเขา และเมื่อเจ้ายอมเข้าใจคนอื่น อาจเป็นไปได้ว่าคนอื่นก็อาจจะยอมที่จะเดินมาและเข้าใจเจ้า

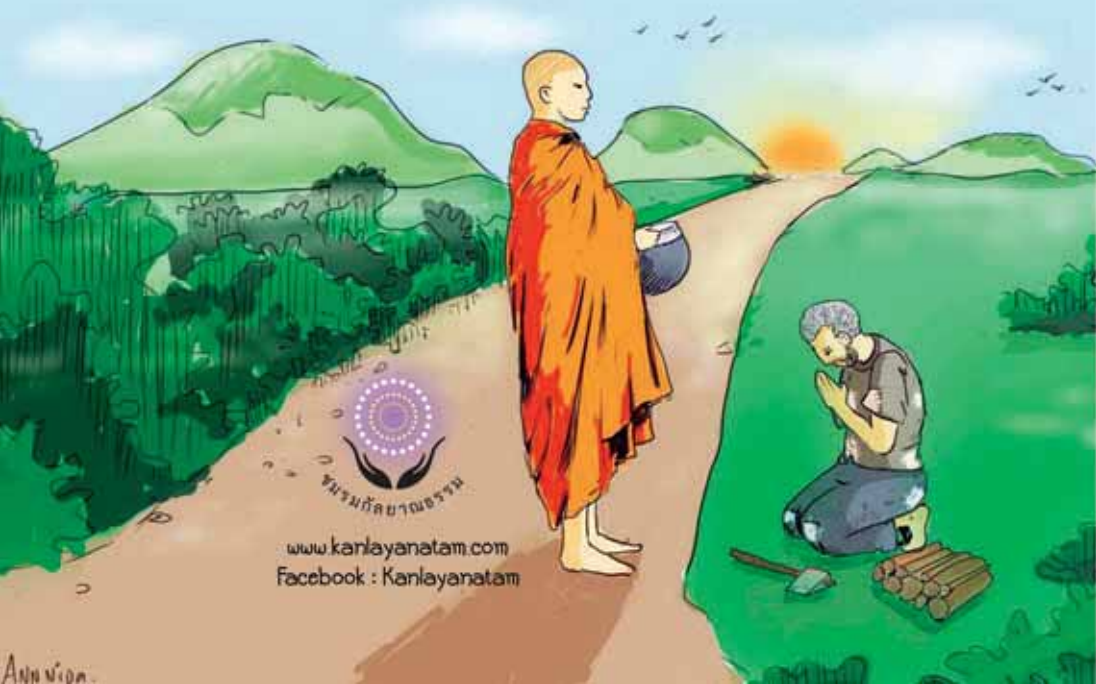
คำถามที่ ๒ อากงบอกว่าที่เห็นครั้งแรกกับครั้งหลัง เป็นของ
อย่างเดียวกันไหม? หลานบอกว่า อย่างเดียวกัน แล้วเห็นเหมือนกัน
ไหม? ครั้งแรกเห็นอะไร? หลานตอบว่า ผาครอบ และครั้งหลังเห็น
เปลวไฟ

อากงเลยบอกว่า หลานๆ เอ๊ย ในอนาคตถ้าเลือกได้นะ
อย่ามองสิ่งต่างๆ เพียงแค่ที่เห็น
จงเข้าใจสิ่งต่างๆ อย่างที่เป็น

คนเราหากต้องการใช้ชีวิตบนโลกอย่างมีความสุข ทุกข์น้อย
วิธีการคือต้องลดความทุกข์ เปิดใจให้กว้าง
เมตตาต่อตนเอง ออกันต่อผู้อื่น จึงจะมีชีวิตที่สุขสบาย
ดำเนินชีวิตด้วยความเยือกเย็น นิ่งสงบ ไม่เร่งร้อน

Facebook : วัดป่าสุคะโต ธรรมชาติที่พัฒนาใจ

www.kanlayanatam.com
Facebook : Kanlayanatam